

Herning
Kommune

Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

§11 Miljøgodkendelse af

Jacob Bonde
Hedebyvej 12
7280 Sdr. Felding

Afgørelsesdato: 2. juli 2015
Sags nr.: 09.17.00-P19-48-15

HERNING KOMMUNE

Registreringsblad

Dato for godkendelse:	2. juli 2015
Ansøgningskema nr.	75907 af 30. april 2015, version 1
CVR-nr.	36312807
CHR nr.	Ansøger har ikke fået et CHR nr. endnu
Ejendomsnummer	6570908525
Adresse	Hedebyvej 12, 7280 Sdr. Felding
Matr. nr. (ejerlav)	Ejerlav Matrikel nummer Nørrelandet, Sdr. Felding, 4g Nørrelandet, Sdr. Felding, 6h Nørrelandet, Sdr. Felding, 6t Sønderlandet, Sdr. Felding, 30a
Ansøgers navn og adresse	Jakob Bonde, Bredgade 66, 2.t., 6900 Skjern Tlf. mobil: 22820601, e-mail: jakobbonde90@gmail.com
Kontaktperson på ejendommen	Erling Bonde, Gåsdalvej 36, 6900 Skjern Mobil: 22174551, e-mail: ebonde@energimail.dk
Konsulent	Rikke Ilsøe Mogensen, Herningvej 3, 6950 Ringkøbing Tlf.: 96814223, e-mail: rim@vjl.dk
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Louise Lindegaard Weinreich
Kvalitetssikring	Christina Thorslev Petersen

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD.....	2
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE.....	5
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	7
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ HEDEBYVEJ 12.....	8
DRIFT OG INDRETNING	8
ÅRSPRODUKTION	9
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI.....	9
GYLLEHÅNDTERING	9
UHELD OG DRIFTSFORSTYRRELSER	9
SKADEDYR.....	10
LUGT	10
STØJ	10
UDARBEJDELSE AF HANDLEPLANER VED UFORUDSETE GENER.....	10
UDBRINGNINGSAREALER	11
EGENKONTROLVILKÅR.....	11
HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING.....	13
DISPENSATION TIL BEBOELSE PÅ SAMME EJENDOM	13
DISPENSATION TIL ETABLERING AF VERANDA TÆT PÅ VANDBORING	14
DISPENSATION TIL STALDBYGGERI INDENFOR FORTIDSMINDELINJE.....	15
UNDERSØGTE ALTERNATIVER	15
KOMMENTARER VED HØRING.....	15
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	15
VURDERINGSGRUNDLAG	16
BIAKTIVITETER	16
EJENDOMMENS BELIGGENHED IFT. OMGIVELSERNE	16
PÅVIRKNING AF JORD	22
PÅVIRKNING AF GRUNDEVAND.....	23
PÅVIRKNING AF NATURA 2000-VANDOMRÅDER.....	26
PÅVIRKNING AF NATUR	28
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.....	31
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ.....	32
GENNEMGANG AF BAT FOR HEDEBYVEJ 12.....	34
BAT – MANAGEMENT	34
BAT – FODER.....	37
BAT – STALDINDRETNING	37
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	38
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	39
BAT – UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING.....	40
SAMLET VURDERING AF BAT	40
OVERSIGT OVER BILAG.....	41

Indledning

Ikke-teknisk resumé

Jakob Bonde har søgt Herning Kommune om en § 11 godkendelse jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009 af husdyrbruget, Hedebyvej 12, 7280 Sdr. Felding vedrørende CVR nr. 36312807.

Ejendommen Hedebyvej 12 har tidligere har en slagtesvinsproduktion, men pga. kontinuitetsbrud er der ikke længere tilladelse til dyr på ejendommen.

Der søges om etablering af økologiske slagtesvineproduktion fra 0 DE Svin til 154,24 DE Svin.

Nudrift årsproduktion:

0 stk. slagtesvin

Ansøgt drift:

5.500 stk. slagtesvin (15 kg til 105 kg)

Endvidere er der søgt om at etablere verandaer til det eksisterende staldanlæg, således at kravene til økologisk slagtesvineproduktion er overholdt.

Hertil er der søgt om ændret bygningsanvendelse af et maskinhus, som fremadrettet skal bruges til stald, samt lovliggørelse af en åben lade til halm. Udover godkendelsen af disse, så skal både ændret bygningsanvendelse af maskinhuset og lovliggørelse af den åbne lade godkendes af Herning Kommunes afdeling for Byggesag, Jord og Grundvand. Dette gøres ved indsendelse og godkendelse af en byggeriansøgning.

Endvidere skal der etableres en ny tilkørselsvej til de 2 gyllebeholdere beliggende syd for ejendommen. Denne skal også godkendes af Herning Kommunes vejafdeling. Dette gøres ved indsendelse og godkendelse af en ansøgning.

Herning Kommune har i denne miljøgodkendelse givet dispensation til husdyrlovens §8 stk. 1 og 6.

Hele ejendommen er beliggende indenfor en 100 meters beskyttelseslinje til en gravhøj. Derfor er der i en særskilt afgørelse givet dispensation for byggeri af verandaerne indenfor beskyttelseslinjen.

Ejendommen er beliggende i det åbne land cirka 1,9 km nordvest for Sdr Felding, som er den nærmeste byzone i området. Nærmeste landsby er Birkeby, der ligger cirka 1,4 kilometer syd - sydøst for ejendommen.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune en miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Hedebyvej 12, 7280 Sdr. Felding med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en § 11 miljøgodkendelse efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2023.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Opstartsmøde med ansøger og miljøkonsulent med besigtigelse af ejendommen
- Afslutningsmøde med ansøger og miljøkonsulent med gennemgang af vilkår i miljøgodkendelsen
- Dispensation til gravhøj meddelt den 11. maj 2015, se bilag 12.
- Supplerende oplysninger frem til 21. maj 2015

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven¹ med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug², Husdyrgødningsbekendtgørelsen³ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug version 2.0.

Ejendommen er omfattet af § 11 i Husdyrloven, da ejendommen udvides til mere end 75 DE, men ikke er omfattet af §12 i husdyrloven.

Miljøgodkendelsen har været i høring fra 9. juni 2015 til 30. juni 2015.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til etablering af dyrehold på Hedebyvej 12, 7280 Sdr. Felding. Miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Offentliggørelser og høringer" og "Landbrug" den 2. juli 2015. Der kan klages i 4 uger.

Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrlovens §84-87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen (det vil sige, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen) senest den 30. juli 2015.

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009 med efterfølgende rettelsler

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1283 af 08/12/2014 med efterfølgende rettelsler

³ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. 594 af 04/05 2015 med efterfølgende rettelsler

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen
Louise Lindegaard Weinreich
Agronom
Miljømedarbejder, Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

Ansøger

Jacob Bonde, Bredgade 66, 2.tv., 6900 Skjern, E-mail: jakobbonde90@gmail.com

Vestjysk Landboforening, natur og Miljørådgiver Rikke Ilsøe Mogensen, Herningvej 3, 6950 Ringkøbing, E-post rim@vjl.dk

Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring (Konsekvensområde = 456,72)

- Jens Peder Sørensen, Hedebyvej 5, 7280 Sønder Felding
- Bjarne Kristen Jensen, Hedebyvej 8, 6933 Kibæk
- Simon Bak, Hedebyvej 10, 7280 Sønder Felding
- Jens Anton Jensen, Hedebyvej 14, 7280 Sønder Felding
- Keld Mathinus Nielsen, Mosegaardsvej 8, 7280 Sønder Felding

Nedenstående er orienteret om meddelelsen af miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

Ansøger:

Jacob Bonde, Bredgade 66, 2.tv., 6900 Skjern, E-mail: jakobbonde90@gmail.com

Naboer og andre væsentlige interessenter:

- Jens Peder Sørensen, Hedebyvej 5, 7280 Sønder Felding
- Bjarne Kristen Jensen, Hedebyvej 8, 6933 Kibæk
- Simon Bak, Hedebyvej 10, 7280 Sønder Felding
- Jens Anton Jensen, Hedebyvej 14, 7280 Sønder Felding
- Keld Mathinus Nielsen, Mosegaardsvej 8, 7280 Sønder Felding
- Vestjysk Landboforening, Natur- og Miljørådgiver Rikke Ilsøe Mogensen, Herningvej 3, 6950 Ringkøbing, E-post rim@vjl.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Foreningen af brederejere ved Gødstrup Sø. E-mail: bestyrelsen@goedstrupsoe.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Vilkår for husdyrproduktion på Hedebyvej 12

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og svinebruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt når bygge- og anlægsarbejdet er iværksat eller når der sættes dyr ind i staldene. Den del af miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden to år efter at miljøgodkendelsen er meddelt bortfalder.
2. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de stillede vilkår.
3. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne
4. Bedriften med husdyrbrug og harmoniarealer skal drives økologisk
5. Verandaen ved stald nr. 1 må ikke bygges tættere på beboelsen på samme ejendom end 10 meter.
6. Verandaen ved stald nr. 1 må ikke bygges tættere end 7 meter på den eksisterende drikkevandsboring.
7. Den østlige veranda ved stald nr. 1 ud i mod Hedebyvej skal etableres med fast bund og afgrænses af en mur eller opkant, som kan forhindre overløb/afstrømning mod øst. Opkanten skal fortsætte langs den sydlige kant af verandaen mindst 15 meter. Se afsnit om dispensation med billede af opkanten på side 16.
8. Bygning 5 på bilag 1 benævnt "Halmlade som bliver ændret til staldanlæg", må ikke bruges til staldanlæg førend dette er blevet godkendt af Herning Kommunes afdeling "Byggesag, Jord og Grundvand" via en bygningsansøgning og godkendelse af denne.
9. Der skal ryddes et oversigtsareal af læhegnet mod syd ved de 2 gyllebeholdere i forbindelse med etablering af den nye indkørselsvej. Oversigtsarealet skal være en kile på cirka 10 meter ind målt fra kørebane kant og cirka 30 meter langs vejen. Se side 17.

Som følge af vilkår 1 bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er iværksat, der skal som minimum foreligge en underskrevet kontrakt med en entreprenør eller lignende. Det er en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt er afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan derfor ikke afbrydes i en længere periode og så genoptages. I så fald vil miljøgodkendelsen blive anset for bortfaldet.

Vilkår 5 stilles på baggrund af at Herning Kommune har givet dispensation til husdyrlovens §8 stk. 6. Beboelsen på samme ejendom ligger tættere på end 15 meter som er afstandskravet i §8 stk. 6.

Vilkår 6 og 7 stilles da ejendommens drikkevandsboring ligger cirka 7 meter fra den østlige ende af den ansøgte veranda. Herning Kommune har givet dispensation til husdyrlovens §8 stk. 1. I §8 stk. 1 er afstandskravet 25 meter.

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejeren af ejendommen, Hedebyvej 12, 7280 Sdr. Felding.

Årsproduktion

10. Tilladt årsproduktion:
5.500 slagtesvin (15 – 105 kg)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Staldsystem	Antal	Vægt	DE	Antal stipladser
Svinestalde	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	4.300	15-105	120,59	1.075
	Slagtesvin, Dybstrøelse	1.200	15-105	33,65	300
I alt				154,24	1.375

Nedgang i slagtevægten må ikke konverteres til flere dyr. Ved små ændringer i produktionen skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P/DE ab lager og DE.

Antallet af dyr angiver den tilladte produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse⁴.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

- 100 % af den producerede dybstrøelse skal udbringes direkte fra stald til mark.
- Hos svin på dybstrøelse skal der holdes en god hygiejne, så overfladen af dybstrøelsesmatten holdes ren og tør.

Gyllehåndtering

- Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
- Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af husdyrgødning undgås.
- Pumpning af gylle fra stalde til gyllebeholder skal ske indenfor tidsrummet klokken 07.00 til 17.00 i hverdagene.

Det skal sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Overpumpningen af gylle skal foregå under opsyn.

Uheld og driftsforstyrrelser

- Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Den skal findes i et sprog, der forstås af de ansatte. Beredskabsplanens indhold skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Det er Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er BAT og derudover vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld.

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Nr. 594 af 4. maj 2015 med efterfølgende ændringer

Tankning af diesel- og fyringsolie

17. Tankning af diesel- og fyringsolie skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund. Tankningen skal ske under opsyn.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Skadedyr

18. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Herning Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at det sikrer mod skadedyr (rotter mv.). I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr, som straks skal afhjælpes. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles der vilkår til dette.

Lugt

19. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene, udenomsarealer og fordringsanlæg holdes rene.

Støj

20. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden⁵ inden for den pågældende periode:

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

Udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener

21. Hvis Herning Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, støv- og/eller lysgener er velbegrundede, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Herning Kommune.

22. Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

⁵ Midlingstiden er gennemsnitlig stør over tid kombineret med middelværdien over tid.

Udbringningsarealer

23. Udbringningsarealet må tilføres husdyrgødning svarende til 1,37 DE/ha, svarende til 15.715,52 kg N og 3.849,91 kg P.

Overholdelse af beskyttelsesniveauerne er under den forudsætning, at de standardsædskifter og gødningstiltag, som ansøger oplyser, ligger til grund for beregningen af fosfor- og kvælstofbelastningen fra husdyrbruget, overholdes. For at sikre at dette er overholdt, er der stillet vilkår til dokumentation af sædskifte og gødningsplaner på alle ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Ændring af udbringningsarealer: Såfremt der sker ændringer med hensyn til udbringningsarealernes omfang og placering i forhold til det, der indgår i miljøgodkendelsen – jf. bilag og kortbilag - skal dette anmeldes til Herning Kommune efter bestemmelserne i §§ 25-26 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Kommunen skal derefter vurdere om udbringning af husdyrgødning på de anmeldte arealer kan påvirke miljøet væsentligt – jf. § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Nye arealer kan erstatte arealer i den allerede meddelte miljøgodkendelse, hvis disse som minimum dækker samme areal og ikke er mere sårbare. Der skal i den forbindelse skelnes mellem ejendommens arealer (ejede og forpagtede arealer) og arealer, hvor der indgås aftale om overførsel af husdyrgødning (aftalearealer), idet nye arealer kun kan erstatte arealer inden for tilsvarende kategori. Kommunens vurdering af sårbarheden af de anmeldte arealer foretages som udgangspunkt ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, som er gældende på anmeldelsestidspunktet.

Anmeldelse af udskiftning af udbringningsarealer skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august via IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk eller tilsvarende system. Kommunen skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der ønskes udskiftet. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Kommunen har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Udskiftning til arealer, som er mere sårbare end allerede godkendte arealer, kan kun ske efter forudgående godkendelse efter § 11, § 12 eller § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Egenkontrolvilkår

24. Herning Kommune skal straks orienteres om følgende forhold:

- Ejerskifte af virksomhed
- Indstilling af driften for en længere periode
- Ophør af økologisk produktion

Affald

Ejendommen skal overholde Herning Kommunes erhvervsregulativ⁶ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsen⁷. Godkendte transportører og modtageanlæg kan findes på Herning Kommunes hjemmeside under. Der kan afleveres op til 200 kg farligt affald pr. år på genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør. Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og kunne forevises for tilsynsmyndigheden. Virksomheder kan ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

⁶ § 12 i Herning Kommunes regulativ for erhvervsaffald udstedt den 1. januar 2012

⁷ Affaldsbekendtgørelse nr. 1309 af 18. dec. 2012

Følgende må **ikke** afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
– Medicinrester	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Kanyler	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager, fx Østdeponi
– Udtjente maskiner og udstyr	Skrothandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører. Registrering af affaldsproduktionen betragtes som BAT. Ejeren får derved mulighed for at skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet og opstartsmøde med ansøger og miljøkonsulent, supplerende oplysninger fra ansøger, udtalelse fra Herning Kommunes, Naturteam og Vejteam samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- Etablering af dyreholdet kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder etablering af dyreholdet afskæringskriterierne. Derfor meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Dispensation til beboelse på samme ejendom

Ansøger har søgt om dispensation i forhold til husdyrlovens § 8 stk. 6, da en ansøgt veranda til stald nr. 1 er søgt opført cirka 10 meter fra eksisterende beboelse. Stald nr. 1 og stuehus er opført tidligere end 1910. Stald 1 er opført som kvægstald og er senere lavet om til svinestald.

Verandaen anlægges med fast gulv og bliver omkranset af en 1,2 meter høj mur/hegn. Derudover vil halvdelen af arealet blive overdækket af halvtag.

Herning Kommune vurderer på den baggrund at da der allerede ligger en eksisterende svinestald tættere på beboelse end den ansøgte veranda, så vurderes det ikke at give væsentlige gener i beboelsen på samme ejendom. Der stilles dog vilkår om, at verandaen ikke må bygges tættere på beboelsen end 10 meter.

Således giver Herning Kommune dispensation for husdyrlovens § 8 stk. 6 med det stillede vilkår.

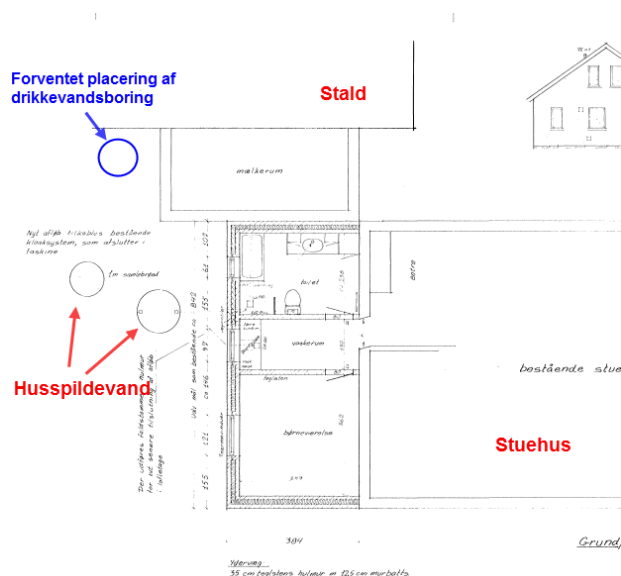
Dispensation til etablering af veranda tæt på vandboring

Ansøger har søgt om dispensation i forhold til husdyrlovens § 8 stk. 1, da en ansøgt veranda til stald nr. 1 er søgt opført cirka 7 meter fra Eksisterende beboelse. Stald 1, hvor der etableres et dyrehold, ligger cirka 4 meter fra drikkevandsboringen. Kravet i husdyrlovens § 8 stk. 1 er 25 meter fra drikkevandsboring. Stald nr. 1 og stuehus er opført tidligere end 1910. Det vides ikke helt, hvornår drikkevandsboringen er lavet.

Ansøger oplyser at, verandaen anlægges med fast gulv og bliver omkranset af en 1,2 meter høj mur/hegn. Derudover vil halvdelen af verandaarealet blive overdækket af halvtag.

Herning Kommunes vurdering vedrørende den eksisterende stald 1:

Hvis drikkevandsforsyningen ligger som forventet, er den også meget tæt på ejendommens (ældre) afløbssystem for husspildevand. Herning Kommune vurderer derfor, at dyrehold i bygningen, stald 1, nærmest boringen ikke vil øge risikoen for forurening af drikkevandsboringen.

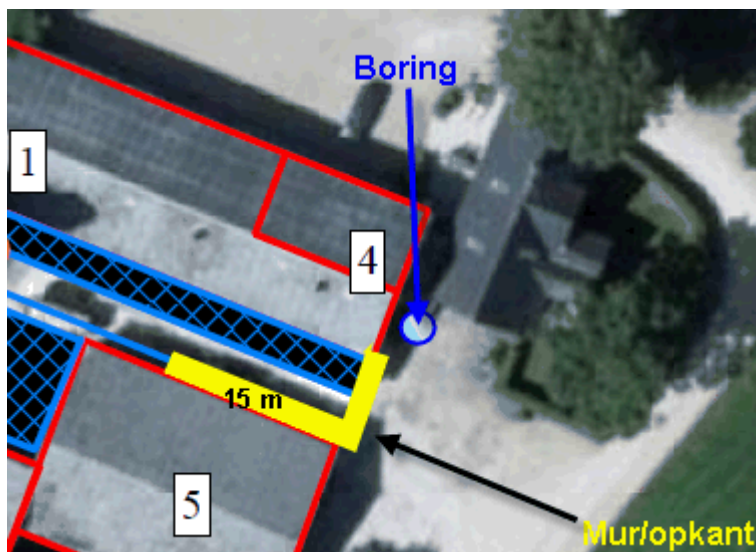
Tegning fra byggesag 1983

Herning Kommunes vurdering vedrørende etablering af veranda ved stald 1:

Den største risiko for drikkevandsboringen er det eksisterende ældre kloaksystem, som ligger helt tæt på drikkevandsboringen.

Ansøger har oplyst til Herning Kommune at den østlige veranda etableres med fast bund. Herning Kommune har undersøgt strømningsvejene på arealet. Strømningsvejene i webkort viser, at eventuel overløb/afstrømning mere end 15 meter fra sydøstlige hjørne ikke vil løbe mod drikkevandsboringen.

Herning Kommune vurderer at, verandaen i den østlige ende skal afgrænses af en mur eller opkant, som kan forhindre overløb/afstrømning mod øst ud imod Hedebyvej. Opkanten skal fortsætte langs sydlige kant af verandaen mindst 15 meter. Se aftegning på billede på næste side. Dette er der stillet vilkår.

Generelt informerer Herning Kommune om, at hvis der opstår mistanke om forurening af drikkevandsboringen fra dyreholdet, er der mulighed for, at ejendommen kan tilsluttes Sønder Felding Vandværk.

Således giver Herning Kommune dispensation for husdyrlovens § 8 stk. 1 med det stillede vilkår.

Dispensation til staldbyggeri indenfor fortidsmindelinje

Herning Kommune har i en særskilt afgørelse af 11. maj 2015 givet dispensation fra §18 i Naturbeskyttelsesloven til staldbyggeri indenfor en fortidsmindelinje. Se bilag 11. Hele ejendommen Hedebyvej 12, 7280 Sdr. Felding ligger indenfor beskyttelseslinje til gravhøj beliggende cirka 8 meter nord for den nordligste stald. Der er givet dispensation til etablering verandaer til eksisterende staldanlæg på følgende vilkår.

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- at bygning 8 har en max. bredde på 10 meter,
- at bygning 8's nordlige afgrænsning placeres min. 5 meter fra hjørnet på bygning 2 (som vist på bygningsoversigten),
- at den nordlige mur på bygning 8 bliver max. 1,2 meter høj,
- at overdækning i bygning 8's nordlige del rækker max. 3 meter ud fra eksisterende stald (bygning 2).

Se yderligere detaljer om dispensationen i bilag 11.

Undersøgte alternativer

Ansøgningsskema 75907 version 2: Ansøgningen er tilpasset, så der nu er taget 9 meters randzoner ud, samt der er indsendt en afløbsplan og beskrivelser af overflytning af gylle fra stald til gyllebeholder og videre til gyllevogn.

Kommentarer ved høring

Udkast til miljøgodkendelsen har været i høring i 3 uger fra den 11. juni 2015 til den 30. juni 2015. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen og udbringningsarealerne er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder, hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Aftalearealer

Ansøger ejer eller forpagter selv alle udbringingsarealer, hvor der ikke er aftalearealer i det ansøgte projekt.

Vurderingsgrundlag

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Besigtigelse af husdyrbruget, opstartsmøde og afslutningsmøde med ansøger og dennes miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2013 – 2024/Naturplaner
- Vandplaner 2009-2015

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Ejendommens beliggenhed ift. omgivelserne

Anlæggets beliggenhed

Jf. § 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Jf. § 4 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. er det ikke tilladt at etablere anlæg, ændre eller udvide eksisterende dyrehold i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Husdyrbruget er ifølge Herning Kommuneplan 2013 – 2024 beliggende i primært landbrugsområde. Ejendommen er beliggende i det åbne land cirka 1,9 km nordvest for Sdr Felding, som er den nærmeste byzone i området. Nærmeste landsby er Birkeby, der ligger cirka 1,4 kilometer syd - sydøst for ejendommen. Se bilag 4.

Ejendommen i dag er en ældre konventionel svineejendom som har stået tom i mere end 3 år. Bygningerne er bygget af rød tegl med gråt eternittag. Højeste bygning er halmladen som er ca. 8 m høj og alle bygninger har sædvanlig taghældning.

Der bygges ikke nye bygninger i forbindelse med projektet, men der opsættes verandaer på de eksisterende stalde. Dette gøres for at overholde kravet til udeareal for økologiske slagtesvin. Verandaerne påsættes de eksisterende staldanlæg og etableres med halvtag på halvdelen af arealet. Rundt om verandaerne opsættes et hegn/mur med en max. højde på 1,2 m. Verandaerne opstilles i grå farver (eternittag og beton). Verandaerne anlægges med fast gulv.

Endvidere søges der om ændret bygningsanvendelse af et maskinhus til i ansøgt drift at bruge dette til stald. Der kan godt laves ændret bygningsanvendelse, men der skal søges om det i afdeling for Byggesag, Jord og Grundvand i Herning Kommune med en byggeansøgning. Det er til ansøger gjort opmærksom på at der lægges vægt på blandt andet brandadskillelse.

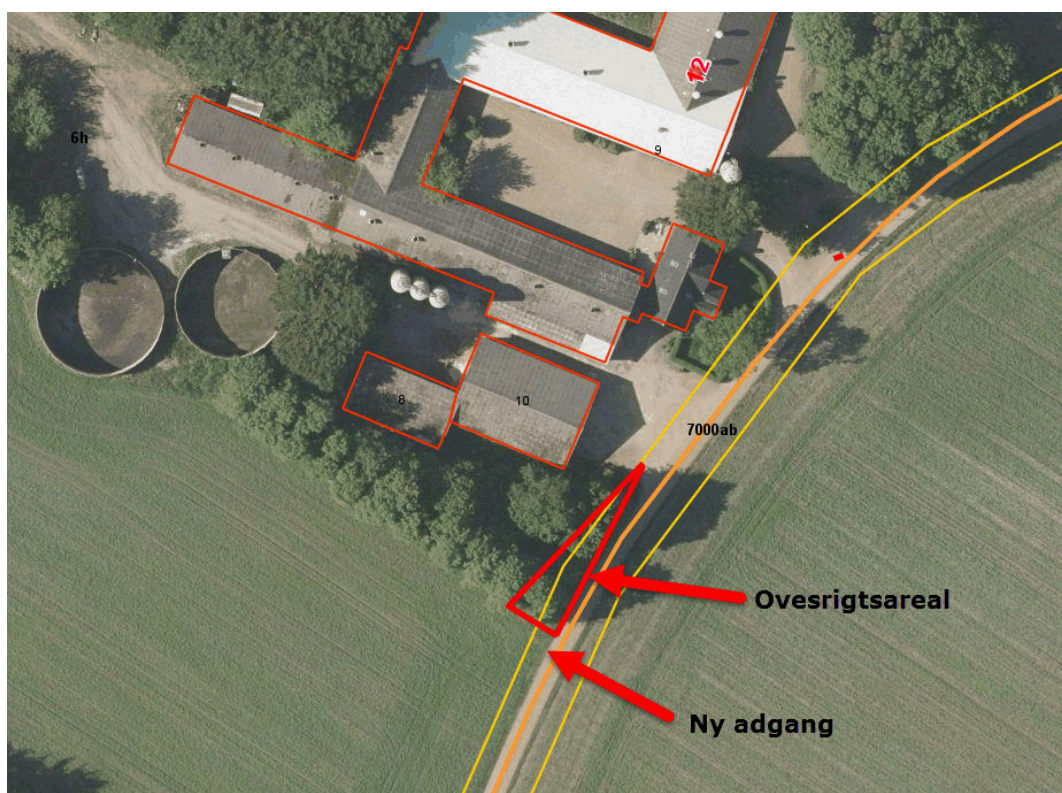
Der er søgt om lovliggørelse af en åben halmlade beliggende ved siden af maskinhuset. Dette forhold skal også lovliggøres ved indsendelse af en byggeansøgning til afdeling for Byggesag, Jord og Grundvand i Herning Kommune. Det er til ansøger gjort opmærksom på, at der lægges vægt på blandt andet brandadskillelse.

Hertil søges om at etablere en ny tilkørselsvej til de 2 gyllebeholdere syd for ejendommen. Herning Kommunes afdeling for Veje, Trafik og Byggemodning har vurderet tilkørselsvejen:

”Der meddeles hermed tilladelse til den søgte ny adgang til to gylletanke vedr. Hedebyvej 12, 7280 Sønder Felding på vilkår:

” Der skal ryddes et oversigtsareal af læhegnet mod syd ved de 2 gyllebeholdere i forbindelse med etablering af den nye indkørselsvej. Oversigtsarealet skal være en kile på cirka 10 meter ind målt fra kørebane kant og cirka 30 meter langs vejen. Se billede nedenfor.”

Formålet med oversigtsarealet er dels at udkørende trafik kan orientere sig mod nord, dels at nordfra kommende trafik kan se og være opmærksom på udkørende trafik.”

Umiddelbart nord for de eksisterende staldafsnit, ligger en gravhøj med en 100 meters beskyttelseslinje, derfor ligger næsten hele ejendommen inden for beskyttelseslinjen for gravhøjen.

Ansøger har søgt Herning Kommune om dispensation fra §18 i Naturbeskyttelsesloven til at bygge inden for den 100 meters beskyttelseslinje omkring gravhøjen. Herning Kommune har givet dispensation fra §18 af den 11. maj 2015. Se bilag 11.

Tabel 1, Afstandsforhold fra nybyggeri/godkendelse af eksisterende staldafsnit.

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra staldanlæg
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	Cirka 4 meter fra eksisterende staldanlæg Cirka 7 meter fra nybyggeri af veranda
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	Mere end 50 meter
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	Cirka 420 meter
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	Cirka 18 meter
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	Mere end 25 meter
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	Cirka 10 meter fra veranda
7) Naboskel	30 meter	Cirka 80 meter
8) Nærmeste nabo	50 meter	Cirka 120 meter
§ 7 stk. 3 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen: " <i>Husdyrbrug for mere end 15 dyreenheder, som har folde til svin fra 35 kilo, og hvor der i folden er plads til mere end 15 svin, skal placeres mere end 50 meter fra skellet til en ejendom, hvor der er nabobeboelse</i> "	50 meter fra foldkant til naboskel	Cirka 90 meter

Ved den eksisterende stald ligger en vandforsyningsboring cirka 4 meter fra og cirka 7 meter fra nybyggeri af en veranda, som tilbygges den eksisterende stald. Herning Kommune har givet dispensation for husdyrlovens §8 stk. 1. Se afsnit om dispensation.

Etablering af veranda til det eksisterende staldafsnit nr. 1, som nu tages i brug igen, ligger cirka 10 meter fra beboelse på samme ejendom. Herning Kommune har givet dispensation for husdyrlovens §8 stk. 6. Se afsnit om dispensation.

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg - efter udbygningen – vil fremstå som en driftmæssig enhed. Herning Kommune vurderer endvidere, at etablering af dyreholdet er erhvervsmæssig nødvendig jf. ansøgers beskrivelse af alternativer. Der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven. Herning Kommune vurderer, at afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 stk. 2, 3, 4, 5 og 7 er overholdt. Herning kommune har givet dispensation til husdyrlovens §8 stk. 1 og 6. Endvidere har Herning Kommune givet lov til at lave en ny tilkørselsvej med tilhørende vilkår om oversigtsforhold.

Landskabsvurdering /varetagelse af de landskabelige værdier

Landskabet er overvejende jævnt, og er præget af opdyrkede arealer, tilplantede læhegn og spredte gårde, og opleves som helhed ensartet i sit udtryk. Bygningsmæssigt fremstår ejendommen ikke dominerende i landskabet.

Cirka 800 meter syd for ejendommen løber Skjern Å Nørrekanal. Skjern Å Nørrekanal og de omkring liggende arealer langs kanalen er et særligt værdifuldt kulturmiljø, jævnfør Herning Kommuneplan 2013-2024. Skjern Å Nørrekanal er udpeget, da den sammen med andre kanaler og engvandingssystemer, danner Danmarks største engvandingssystem. Ifølge Hernings Kommuneplan 2013-2024 udelukker det dog ikke, at landskabet videreudvikles, men at udpegningerne sikre at udviklingen sker med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier.

Herning Kommune vurderer, at nybyggeriet på Hedebyvej 12 ikke har væsentlig påvirkning på Skjern Å Nørre Kanal, således at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte det særlige værdifulde kulturmiljø i Skjern Å Nørrekanal.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E^{15} pr. m^3 luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E^{15} pr. m^3 luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtavgivelsen.

Tabel 2, lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:

Lugtgeneberegning	Beregnet geneafstand (m)	Faktisk afstand (m)
Byzone	351,78 meter	Cirka 1,9 km
Samlet bebyggelse	227,59 meter	Cirka 1,3 km
Enkelt bolig uden landbrugspligt	121,93 meter	Cirka 630 meter
Enkelt bolig med landbrugspligt	-	Cirka 80 meter

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone, er der ikke nogen kumulativ effekt.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtavgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 456,72 meter. (Konsekvensområde = $1,6 * (Q)^{0,6}$, hvor Q = lugtemissionen [LE/s] = 12.375,00 LE/s). Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Lugten fra de eksisterende gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne i husdyrgodkendelse.dk, da gyllebeholdere i stedet for er omfattet af de generelle afstandsregler. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra gyllebeholderne. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at gyllebeholderne fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning. Da gyllebeholderne ligger nærmere end 300 meter fra nærmeste nabo og ikke er overdækket, stilles der vilkår om at fyldning af gyllebeholderne skal ske indenfor almindelig arbejdstid. Sæsonarbejde udenfor disse tider kan dog forekomme i koncentrerede perioder, men skal søges begrænset.

Alle typer beboelse i byzone, samlet bebyggelse samt enkelt bolig uden landbrugspligt ligger udenfor geneafstanden.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende. Alle typer beboelse ligger udenfor geneafstanden, så etablering af dyreholdet på husdyrbruget vil ikke medføre væsentligt øgede lugtgener. Det må dog forventes, at beboelser indenfor konsekvensområdet på vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Støj

I forbindelse med etablering af dyreholdet må det forventes at medføre mere støj, både fra dyrene og de medfølgende aktiviteter.

De væsentligste støjkloder vil være:

- Støj fra transporter
- Støj fra stalde og udegående slagtesvin
- Støj fra indblæsning af foder

Følgende tiltag mod støjkloder er vurderet til at have en positiv effekt:

- at der er valgt naturlig ventilation i stalderne
- Al kørsel uden for normal arbejdstid forsøges undgået

Ansøger oplyser, at når etableringen af dyreholdet er foretaget, vil der forekomme mere kørsel generelt både med kørsel af gylle, transport af dyr samt markarbejde på arealer tæt på nabobeboelser og indlæggelse af foder.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er Boris Hede, der ligger cirka 4,1 km fra staldanlægget, mens nærmeste Ramsarområde er Ringkøbing Fjord mere end 22 km væk. Boris Hede ligger sydvest for staldanlægget og dermed ikke i den fremherskende vindretning, derfor vurderer Herning Kommune, at etableringen af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke disse områder væsentligt.

Herning Kommune vurderer, at på trods af den forholdsvis korte afstand til nærmeste naboejendom, så vil ejendommens faste anlæg og de udegående slagtesvin ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre væsentligt gener for de omkringboende. Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Endvidere vurderer Herning Kommune, at etablering af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke nærmeste fuglebeskyttelsesområde Boris Hede og nærmeste Ramsarområde Ringkøbing Fjord på grund af afstanden og at disse områder ikke ligger i den fremherskende vindretning.

Støv

En etablering af dyreholdet vil oftest medføre flere transporter til og fra bedriften og dermed mere støv på grusveje. Ejendommen ligger ud til en kommunevej, som er en grusvej. Derfor kan transporter til og fra ejendommen ved tørt vejr medføre støv på grusvejen. Endvidere vil der være støv fra ejendommen i forbindelse med indblæsning af foder og håndtering af halm. Nærmeste nabo ligger cirka 80 meter nord for ejendommen.

Den kommunale grusvej løber forbi nærmeste nabo. På ejendommen er der etableret flere træområder, der er dog ingen læhegn mellem den ene gyllebeholder, og tilførselsvejen til denne, ind i mod nærmeste nabo. Resten af ejendommen er omkranset af trægrupper og læhegn. Da ejendommen ligger inden for en 100 meters beskyttelseslinje af en gravhøj, må der ikke umiddelbart tilplantes jævnfør §18 i Naturbeskyttelsesloven.

Herning Kommune forventer ikke at transporter til og fra husdyrbruget samt indblæsning af foder vil give væsentlige støvproblemer. Skulle der mod forventning opstå støvproblemer, skal ansøger udarbejde en handleplan til afhjælpning af disse.

Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr.

Fluer

Flueplager forebygges ved at holde en god hygiejne i staldene. Ansøger benytter desuden rovfluer og fluesnore.

Rotter

Tilstedeværelse af rotter forbygges ved orden og ved at være tilmeldt godkendt firma, som opstiller rottekasser på ejendommen.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Der stilles dog vilkår til, at ansøger som minimum foretager effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

Der er ingen natbelysning i staldene.

Der er ingen udendørs belysning hverken ved staldene eller verandaerne.

Herning Kommune vurderer, at lyset i staldafsnittene ikke vil give væsentlige problemer. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Døde dyr

Alle døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe eller i container, som er placeret ud i mod den offentlige vej og væk fra staldanlæg. DAKA kommer og henter døde dyrene først kommende hverdag efter ansøger har bedt om afhentning. Se bilag 1.

Herning Kommune vurderer, at idet selvdøde og aflivede dyr overdækkes med fast overdækning indtil afhentning, bliver døde dyr opbevaret forsvarligt.

Olie, dieselolie og kemikalier

Ejendommen drives økologisk, derfor er der ingen opbevaring af kemikalier eller kemikalieaffald. Der forefindes heller ikke spildolie eller dieselolie på ejendommen, idet der ingen maskiner vil være på ejendommen.

Herning Kommune vurderer, at når der hverken er kemikalieaffald eller olie på ejendommen, så er ejendommen sikret mod forurening.

Transport

Ejendommen har tilkørselsforhold direkte til vej.

I den fremtidige produktion øges antallet af transportere til cirka 223 stk. transportere årligt. Transporten der sker fra og til ejendommen kan opdeles i 2 typer. Transporter fra og til arealerne og transportere der relaterer til eksterne firmaer.

Transporten fra og til ejendommen er for størstedelen foder, dyr og husdyrgødning. I vækstsæsonen er der endvidere et antal transportere til og fra de dyrkede arealer, hovedsageligt i forbindelse med forårsarbejde og høst.

Antallet af transporter i nu og ansøgt drift:

Type	Nudrift	Ansøgt drift	Transportmiddel	Tidsrum
Brændstof	0	0		
Dyretransporter	0	24	Lastbil	man - fredag 6 -18.00
Foder	0	24	Lastbil	man - fredag 6 - 18.00
Kemikalier/pesticider	0	0		
Gylletransporter*	0	160	Traktor	man - fredag 6 - 22.00
Diverse	0	15	Lastbil	man - fredag 6 -18.00
i alt	0	Ca. 223		

* Ansøger oplysninger at i spidsbelastningssituationer vil gyllekørsel kunne ske udenfor ovennævnte tidspunkter og kunne forekomme i weekender. Der vil, i den udstrækning det er muligt, blive taget hensyn til omkringboende.

Ansøger har søgt om etablering af ny tilkørselsvej til de 2 gyllebeholdere syd for ejendommen væk fra nærmeste nabo nord for ejendommen. Herning Kommune har givet lov til dette.

Vedr. transport af gylle er der udarbejdet kort der viser transportruter. Se bilag 5.

Herning Kommune vurderer, at på trods af en stigning i antallet af transporter, vil det ikke give væsentlige gener for naboer, da de fleste udkørselsforhold ligger væk fra nærmeste nabo.

Påvirkning af jord

Håndtering og opbevaring af gylle

Overflytning af gylle fra stald til gyllebeholder

Gyllen pumpes fra stald til gyllebeholder ved rørlægning. Se bilag 2. Fra verandaerne opsamles gyllen og det løber ind i gyllekanalerne i selve staldafsnittet.

Flytning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn

På svinebruget pumpes gyllen op af gyllebeholderne via gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb.

Udbringning af gylle

Ansøger oplyser, at der ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende.

Gyllebeholder

Ansøger oplyser, at der for alle 3 gyllebeholdere er tale om:

- Stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at gyllebeholderne er overdækkede med naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen
- at der føres logbog over flydelag på gyllebeholderne

Opbevaringskapaciteten

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 3.766 m³. jævnfør konsulenterklæring. Se bilag 10. Denne beregning er inklusiv regnvand, ekstra overfladevand fra verandaerne på 403 m³ (700 mm fra 575 m² veranda) og vask af stalde samt drikkevandsspild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er

efter etableringen af dyreholdet på 10,0 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Tabel 3, oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gyllebeholder 1	1996	2007	1.550 m ³	34
Gyllebeholder 2	1986	2009	1.150 m ³	33
Gyllebeholder 3	1980	2009	450 m ³	33
I alt			3.150 m³	100

Tabel 4, Oversigt over samlet mængde husdyrgødning i ansøgt drift

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	12.051,00	2.969,74	120,58
Dybstrøelse	2.509,52	880,17	33,65
Tilført fiktivt N for at korrigere for normtal	1.155,00		
I alt	15.715,52	3.849,91	154,23

Herning Kommune har stillet vilkår til udbringning af kg N/ha/år og kg P/ha/år, jævnfør ovenstående oplyste mængde husdyrgødning.

Dybstrøelse/fast gødning

På årsplan produceres 33,65 DE dybstrøelse fra svin. Al dybstrøelse køres direkte ud på markerne, hvilket der er stillet vilkår til. Der er ingen møddingsplads på ejendommen.

Herning Kommune vurderer, at gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses. Herning Kommune vurderer, at placeringen af gyllebeholderen overholder gældende afstandskrav.

Påvirkning af grundvand

Grundvand

I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer, der er nævnt i bilag 3 i Bekendtgørelse nr. 1283 af 08. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, kan der i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion ikke tillades nogen merbelastning inden for nitratfølsomme indvindingsområder, såfremt udvaskningen fra rødzone overstiger 50 mg nitrat pr. liter ved den ansøgte drift. En miljøgodkendelse skal endvidere leve op til udarbejdede indsatsplaner med hensyn til drikkevandsbeskyttelse.

I Herning Kommune vurderes der konkret på udvaskningsberegninger på arealer der ligger i nitratfølsomt indsatsplanområde, nitratfølsomt indvindingsopland (NFI) samt nitratfølsomt område med særlige drikkevandsinteresser. Derudover foretages der en konkret vurdering af nitratudvaskningen hvis udbringningsarealerne ligger indenfor en afstand af 300 meter fra fælles vandindvindingsboringer samt i indsatsplanområder.

NFI, udpegninger

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland, nitratfølsomt indsatsplanområde og nitratfølsomme områder med særlige drikkevandsinteresser. For udbringningsarealer i områder med almindelige drikkevandsinteresser, vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Det gøres opmærksom på at der er en 5 meter sprøjte- og gødningsfri zone omkring markvandsboringer, havevandsboringer og private drikkevandsboringer. Tilsvarende er der en 25 meter sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandværksboringer (almen vandforsyning).

Det er ikke registreret boringer på ejendommens arealer:

Herning Kommune vurderer, at grundvandet er tilstrækkeligt beskyttet mod nitratudvaskning ved de generelle landbrugsregler og med vilkår om økologisk drift af arealerne. Se vilkår 4.

Påvirkning af overfladevand

Overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. For store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder.

I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor – i varierende grad – virke begrænsende for plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har diffus næringsstofftilførsel typisk mindre betydning for miljøtilstanden, da andre faktorer har større betydning herfor. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale – herunder husdyrgødning – til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, mens de næringsstoffer, som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrømsliggende søer, fjorde og indre farvande.

Indhold af næringsstoffer i husdyrgødning

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødning har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. I ansøgningen er indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnet på grundlag af normal for næringsstof i husdyrgødning, udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning. Det er på det grundlag, Herning Kommune vurderer, om overfladevandet påvirkes.

Husdyrbrugets påvirkning af overfladevand

Jævnfør husdyrloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen skal kommunen vurdere om ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra anlægget til miljøet. Derfor skal der vurderes på spildevand, vaskepladser, udledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, samt sanitært spildevand, for at forebygge forurening med gylle, sanitært spildevand og forurenende stoffer såsom pesticidrester mm.

Referencesædskiftet

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. IT-systemet fastlægger et referencesædskifte for alle husdyrbrugets arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs pr. 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Da der for etableringen af dyreholdet på ejendommen er valgt samme sædskifte, et S4-sædskifte, som referencesædskiftet på alle marker, stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen.

Spildevand

Spildevand i form af vaskevand (stalde) og vandspil i staldene er medregnet i normerne for gylleproduktion. Spildevandet opsamles i gyllekanalerne og ledes til gyllebeholderne. Der er ingen vaskeplads på ejendommen.

Ansøger oplyser at tagvandet nedsives på ejendommen. Der er ikke kendskab til dræn som det løber i. Der er ikke afløb fra verandaerne da det opsamles til gylletanken. Ellers ingen faste pladser med opsamling. Jeg har derfor ikke lavet noget kort, da der ikke er spildevand.

Der er ingen sanitærspildevand fra staldanlægget.

Herning Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget sker efter gældende regler.

Søer

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Svanholm Sø, Knudmose Sø, Fuglsang Sø, Søby Sø, Kraftsværkssøen, Gødstrup Sø, Sidetagssø M, Sunds Sø eller Søbylejet. Sunds Sø og Søby Sø er Lobelie søer beskyttet efter § 7, mens Gødstrup Sø, ifølge Herning Kommuneplan 2013-2024 er målsat som et område med naturligt og alsidigt plante og dyreliv. For de resterende søer må tilstanden ikke forringes. Derved har alle søerne et søopland, som der skal tages hensyn til.

Der er ingen vandhuller/søer på udbringningsarealerne. Nærmeste vandhul/beskyttet sø ligger mere end 100 meter væk fra udbringningsarealet.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af eventuelle søer, på grund af den lange afstand.

Vandløb

Jævnfør Herning Kommuneplan 2013-2024 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger.

Nogle af udbringningsarealerne ligger ned til Skjern Å Nørrekanal og der er lavet 9 meters randzoner til vandløbet. Udbringningsarealerne skråner på intet sted mere end 6 grader ned mod vandløbet.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Skjern Å Nørrekanal, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod vandløbet og idet det er beskyttet af 9 meters sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfri randzoner jævnfør Randzonenloven⁸.

Nitrat

Kvælstofudvaskning

Ud fra arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 %-reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

For udbringningsarealer beliggende i områder med nitratklasse 1-3 skal der, i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, være et lavere husdyrtryk end de generelle harmoniregler giver mulighed for – eller anvendes bestemte virkemidler, som mindsker kvælstoftabet.

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasse 1-3. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på ejendomsniveau blive beregnet et samlet krav til hele husdyrbruget. Reduktionspotentialen, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for hvor stor en del af kvælstoffet, der bliver tilbageholdt i jorden og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

Beregning af nitratudvaskning

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratklasse 1-3, derfor er arealerne robuste. Robustheden af arealerne vurderes ud fra, at arealerne ligger i et opland til et Natura 2000-område, der er meget sårbart overfor kvælstofudvaskning. Da arealerne ligger udenfor nitratklasserne, tilbageholdes mellem 76-100 % af kvælstoffet jf. sårbarhedskortet og reduktionskortet.

Beregning af det maksimale dyretryk DEmax og det reelle dyretryk DEreel for ansøgt drift:

DEmax: 1,4 DE/ha.

DEreel: 1,37 DE/ha.

⁸ Bekendtgørelse om randzoner (Randzonenloven) nr. 904 af 30 juli 2014 med efterfølgende ændringer

Da DEreel er mindre end DEmax, er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt.

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha DEmax uden virkemidler og kg N/ha DEreel med virkemidler):

KgN/ha DEmax: 90,2 kg N/ha.

KgN/ha DEreel: 80,2 kg N/ha.

Da kg N/ha DEreel er mindre end kg N/ha DEmax, er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt. Der er anvendt økologisk dyrkning af arealerne som virkemiddel, hvilket der er sat vilkår til.

Herning Kommune vurderer, at de generelle harmoniregler og det brugte virkemiddel er tilstrækkelig i forhold til kravene for overfladevand.

Påvirkning af Natura 2000-vandområder

Natura 2000-områder

EU har udpeget naturområder til vands, som set i et europæisk perspektiv er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, ramsar- og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Den enkelte kommune skal blandt andet vurdere, hvor stor N-udledningen fra det ansøgte projekts udbringningsarealer er i forhold til hvilket opland udbringningsarealerne er beliggende i. I Herning Kommune er der 3 vandoplade til hhv. Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Limfjorden.

Dyretryk i kystlandet

Stigende dyretryk i kystlandet

I Miljøstyrelsens afskæringskriterium for, om et husdyrprojekt vil medføre skadesvirkning på overfladevande, indgår der blandt andet en vurdering af udviklingen i dyretrykket i området, hvor projektet ønskes gennemført.

I det tilfælde, hvor dyretrykket er stigende, må nitratudvaskning ikke være større end hvad der svarer til udvaskningen fra et planteavlbrug. Et planteavlbrug er defineret ved et planteavlssædskifte (S1 på lerjord og S3 på sandjord), hvor der udelukkende benyttes handelsgødning, dvs. ingen husdyrgødning.

Planteavlsværdien udregnes automatisk af ansøgningsystemet.

Nitratpåvirkning af Ringkøbing Fjord

Beregning af nitratudvaskning

Dyretrykket i oplandet til Ringkøbing Fjord har siden 2007 været stigende. For at kunne udvide dyreholdet, er det et krav i forhold til Natura 2000-områderne, at udvaskning fra udbringningsarealerne ikke må overskride værdien fra et planteavlbrug⁹.

Udvaskningen for planteavlbrug er ifølge ansøgningskema 75907 version 1:

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et planteavlbrug	81,0
Merudvaskning fra husdyrbrug	-0,8

Den faktiske udvaskning i ansøgt drift er beregnet til 80,2 kg N/ha, hvilket ligger under niveauet for et planteavlbrug. For at kunne overholde udvaskningen fra et planteavlbrug, har ansøger valgt at dyrke udbringningsarealet efter det økologiske regelsæt som virkemiddel, hvilket der er stillet vilkår til.

Herning Kommune vurderer, at etableringen af husdyrholdet på ejendommen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante marine recipienter, idet alle arealerne ligger udenfor nitrat klasse 1-3 og dermed er robuste. Endvidere viser beregningerne, at beskyttelsesniveauet for nitrat til Natura 2000-områder i forhold til overfladevand er overholdt. Herning Kommune vurderer, at det

⁹ Miljøstyrelsen, se deres hjemmeside med WIKI vejledning.

ansøgte, i kumulation med andre planer og projekter, ikke vil have en skadevirkning fra nitratudvaskningen til Natura 2000-områder i Ringkøbing Fjord.

Fosfor

Fosforoverskud

I henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug¹⁰, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der vurderes at være størst risiko for tab af fosfor til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor.

– For arealer på dræned lerjord med et fosfortal under Pt 4,0 stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug (Fosforklasse 0).

– For arealer på dræned lerjord, hvor fosfortallet er mellem Pt 4,0-6,0, stilles krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen (Fosforklasse 1).

– På lavbundsarealer stilles krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning. Arealerne er dog ikke omfattet af kravet, hvis ansøger kan dokumentere ved jordbundsanalyser, at jern-fosforforholdet er over 20. Jordbundsanalyserne vedrørende Fe/P-forholdet skal udtages af en uvildig instans. (Fosforklasse 2).

– For arealer på dræned lerjord, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 stilles krav om fosforbalance (Fosforklasse 3).

Tilførslen af fosfor fra marker til overfladevand sker hovedsagelig ved udvaskning via dræn, overfladisk afstrømning, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning.

Udbringningsarealer i opland til Ringkøbing Fjord

Alle udbringningsarealerne ligger i opland til Ringkøbing Fjord. Ringkøbing Fjord er udpeget som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor¹¹.

En del af udbringningsarealerne svarende til 3,62 ha ligger i fosforklasse II. Fosforklasse II er lavbundsarealer. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning¹². For disse udbringningsarealer er der krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om det ansøgte udbringningsareal, kan det beregnes om beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Fosforoverskuddet er beregnet ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Det fosforoverskud, som kan tillades fra husdyrbrugets arealdrift, skal regnes på bedriftsniveau og eventuelle vilkår vedrørende fosforoverskud skal knyttes til bedriftsniveau.

Der udbringes i ansøgt drift 34,3 kg P/ha pr. år, mens der fraføres 14,9 kg P/ha pr. år. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på alle udbringningsarealer på 19,4 kg P/ha pr. år. Endvidere viser beregningerne, at det maksimalt tilladte fosforoverskud pr. ha er beregnet til 19,5 kg P/ha/år. Derved er beskyttelsesniveauet for fosfor overholdt og der skal ikke ske en yderligere reduktion.

Herning Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Herning Kommune vurderer på den baggrund, at der ikke stilles skærpede vilkår jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §11 stk. 2. Endvidere vurderer Herning Kommune at kravene i Habitatdirektivet er overholdt.

¹⁰ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1283 af 08. december 2014 med efterfølgende ændringer

¹¹ For udpegning se hjemmesiden med arealinfo, vælg landbrug, fosforklasser.

¹² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1283 af 08. december 2014 med efterfølgende ændringer.

Påvirkning af natur

Samlet deposition siden 2007

Generelt skal den samlede merdeposition på nærliggende naturområder, fra nudriften 1. januar 2007 til og med den ansøgte udvidelse vurderes. Da denne godkendelse har en nudrift på 0 DE kan dette bruges på lige fod. Der er beregnet til nærmest kategori 3 natur.

Nærmeste naturområde er en potentiel ammoniakfølsom skov beliggende cirka 620 meter vest for anlægget. Der er i ansøgningsskema nr. 75907 beregnet en merdeposition på 0,3 kg N/ år og en totaldeposition på 0,3 på skoven.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

Ved ansøgninger indsendt efter 15. marts 2011 er økologiske slagtesvin friholdt helt fra ammoniakreduktionskravet. Derved har denne produktion ikke krav om at overholde ammoniakreduktionskravet.

Arealstatus

Udbringningsarealerne er på i alt 112,26 ha, hvoraf 0 ha er aftalearealer. Ejendommen, der er økologisk drevet, har et harmonikrav på 1,4 DE/ha. Der udbringes i alt 154,23 DE husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer. Dette svarer til en udbringning på 1,37 DE pr. ha. Det vurderes, at harmonikravet er overholdt. Alle arealer har tidligere været anvendt som udbringningsareal til husdyrgødning.

Herning Kommune vurderer, at harmonikravet er overholdt.

Grøn Struktur

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i områder, der i Herning Kommuneplan 2013-2024 er udpeget som primær forbindelser, de tidligere spredningskorridorer.

Herning Kommune vurderer, at almindelig landbrugsdrift i dette tilfælde ikke vil påvirke den grønne struktur.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof

Ammoniakemission fra anlæg, påvirkning af naturområder

Hovedparten af ammoniakemissionen fra et husdyrbrug vil på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition (kvælstofnedfald), som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for cirka 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtet til, at vurdere ammoniakdepositionen i forhold til omkringliggende natur.

Jævnfør husdyrloven må der ikke foretages ændringer eller udvidelser af husdyrbrug, der ligger mindre end 10 meter fra de naturtyper, som er omfattet af § 7 hvis det pågældende projekt giver anledning til øget ammoniakfordampning fra produktionsanlægget. Derudover fremgår af bilag 3 i bekendtgørelsen om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1280 af 8. november 2013, hvor meget ammoniakdeposition fra et produktionsanlæg der må afsættes på nærmere definerede § 7 naturtyper.

Der skal således foretages en vurdering af:

- Totaldepositionen på naturområder omfattet af lovens § 7, stk. 1 nr. 1** beliggende indenfor Natura 2000-områder – en række nærmere bestemte naturtyper samt heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. (**Kategori 1-natur**)
 - Totaldepositionen på naturområder omfattet af lovens § 7, stk. 1, nr. 2** beliggende udenfor Natura 2000-områder – Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. (**Kategori 2-natur**)
- Merdepositionen af øvrige ammoniakfølsomme naturtyper efter konkret vurdering – øvrige heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (Kategori 3-natur)**

Beskrivelse af natur

Kategori 1 natur:

Natura 2000-landområder

EU har udpeget terrestriske naturområder, som set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Såfremt marken er helt eller delvist beliggende indenfor habitatafgrænsningerne, skal ændringer i dyrknings- og gødningsintensiteten anmeldes til den kommune, hvori marken er beliggende.

Nærmeste Natura 2000 område N68+69 er Skjern Å, som også er EF-habitatområde H61.

Skjern Å ligger cirka 2,4 km syd for husdyrbruget og cirka 540 meter fra nærmeste udbringningsareal. Skjern Å er A-målsat i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte områder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. Endvidere er Skjern Å udpeget som EF-habitatområde på baggrund af:

Nr.	naturtyper	Nr.	naturtyper
1831	Vandranke (<i>Luronium natans</i>)	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden	6230	Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger	6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks	7140	Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
3160	Brunvandede søer og vandhuller	7220	Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
3260	Vandløb med vandplanter	7230	Rigkær
4010	Våde dværgbusksamfund med klokkeløng	91D0	Skovbevoksede tørvemoser
		91E0	Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Nr.	arter	Nr.	arter
1037	Grøn kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	1106	Laks (<i>Salmo salar</i>)
1095	Havlampret (<i>Petromyzon marinus</i>)	1318	Damflagermus (<i>Myotis dasycneme</i>)
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)	1355	Odde (<i>Lutra lutra</i>)
1099	Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>)		

Grøn Kølleguldsmed er medtaget på Habitatsdirektivets bilag IV og er udpeget som en af de arter Herning Kommune er særlig forpligtet til at passe på. Ifølge Den Danske Rødlister blev guldsmeden tidligere negativ påvirket af eutrofiering, udretning af vandløb

og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse. Da tilstanden i vandløbene er i bedring, er det nu formentlig udelukkende hård vandløbsvedligeholdelse, som kan påvirke arten negativt.

Herning Kommune vurderer, at ammoniakemission fra etablering af dyreholdet samt ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne ikke vil påvirke habitatområdet væsentligt på grund af afstanden.

Beskyttelsesniveau og kumulativ effekt

Der er ved beskyttelsen af kategori 1 natur indbygget en kumulationsmodel. Der tages derved højde for den akkumulerede effekt af produktionen i naturområdet. Niveaulet for maksimal totaldeposition af et kategori 1 naturområde afhænger således af antallet af husdyrbrug i nærheden.

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1.000 meter.

Beskyttelsesniveauet fastsættes ud fra antal husdyrbrug i nærheden efter følgende model:

Antal øvrige brug	Maksimal totaldeposition
>1 husdyrbrug udover husdyrbruget der ansøger	0,2 kg N/ha pr år
1 husdyrbrug udover husdyrbruget der ansøger	0,4 kg N/ha pr år
0 husdyrbrug udover ansøger	0,7 kg N/ha pr år

Der ligger en kvægproduktion på mere end 250 DE cirka 150 meter fra Natura 2000 Området, således at anlægget på Hedebyvej 12 højst må have en totaldeposition i habitatområdet på 0,4 kg N/ha/år. Der er i ansøgningsskema 75907 version 1 lavet en beregning til kategori 1 naturen, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år.

Herning Kommune vurderer, at med en totaldeposition på 0,0 kg N/ha, vil etableringen af den økologiske svineproduktion ikke have nogen væsentlig påvirkning på Natura 2000-området.

Kategori 2 og 3 natur:

Beskyttelsesniveau og kumulativ effekt

Beskyttelsesniveau for kategori 2 natur er max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Beskyttelsesniveau for kategori 3 natur er ligeledes max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år dog kan kommunen tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Anlæg

Der er foretaget depositionsregning på følgende naturområder beliggende nærmest ejendommen via det elektroniske ansøgningssystem. Der er anvendt skema nr. 75907, version 1. Se bilag 7 og 8.

Navn og naturtype	Kategori	Afstand fra staldanlæg	Ruhed natur	Merdeposition (kg N/ha)	Samlet total deposition fra Hedebyvej 12
Mose sydvest	3	Cirka 800 meter	Mk	0,1	0,1
Mose syd	2	Cirka 2,2 km	Mk	0,0	0,0
Hede nordvest	2	Cirka 2,1 km	Mk	0,0	0,0
Mose nordøst	3	Cirka 2,6 km	Mk	0,0	0,0
Eng syd	1	Cirka 2,4 km	Mk	0,0	0,0

Ifølge IT-ansøgningsskemaet er der en ammoniakemission i ansøgt drift på 2.304,46 kgN/år i ansøgt drift ved etablering af et økologiske slagtesvinehold.

Kategori 2- natur

Nærmeste kategori-2 natur er en hede cirka 2,1 km nordvest for anlægget. Totaldepositionen er på 0,0 kg N/ha/år. Dermed er beskyttelseskriteriet på højst 1,0 kg N/ha/år overholdt.

Kategori 3- natur

Nærmeste kategori-3 natur er et moseområde cirka 800 m meter sydvest for anlægget. Merdepositionen er på 0,1. Dermed er beskyttelseskriteriet på 1,0 kg N/ha/år overholdt.

Potentiel ammoniakfølsom skov

Nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skov er beliggende cirka 660 meter syd for ejendommen. Der er ikke lavet beregning til området, da Herning Kommune vurderer at en eventuel merdeposition ikke vil overstige 1,0 kg N/ha/år og dermed vil der ikke være en væsentlig påvirkning af skoven.

Arealer

Der er ikke registreret § 3 naturområder indenfor udbringningsarealerne. Endvidere ligger der ikke §3 naturområder opad udbringningsarealerne. Se bilag 7.

Herning Kommune vurderer, at etableringen af den økologiske slagtesvinedrift ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle.

Samlet vurderer Herning Kommune, at naturområderne beskyttet af § 3 og § 7 ikke påvirkes væsentligt ved etableringen af den økologiske slagtesvinedrift.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Plante- og dyrearter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Af EF-habitatdirektivets¹³ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter, observeret i Herning Kommune eller på lokaliteter i Midtjylland gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Damflagermus, vandflagermus og sydflagermus er observeret ved Gødstrup Sø. Flagermus raster, overvintrer og kan yngle i huller, sprækker eller under løstsiddende bark på gamle træer, i bygninger og lignende eller i huler. Disse flagermus jager over åbent vand ved søer og langs vandløb, samt åbne hedestrækninger. Læhegn, bryn, bræmmer og diger fungerer som ledelinjer fra rasteområdet til fourageringsområdet, og skal helst forblive intakte uden afbrydelser, for at fungere optimalt.

Odderen forekommer mange steder i Herning Kommune og har en gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken.

Grøn mosaikguldsmed er i Herning Kommune observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg. I sin cyklus er arten afhængig af planten Krebseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever. Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb med krebsklo. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved krebsklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleuldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan

¹³ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer)).

ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder i Storå. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gylleholdere/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Birkemus er registreret i Herning Kommune i 2001, hvor den blev fundet nær Gødstrup sø ved Tjørring. Om sommeren yngler og raster birkemusen i digeskel, lysåben, ældre skov med tæt urtevegetation, kratbevoksede moser, fugtige enge, udyrkede marker eller ekstensivt dyrkede marker. Birkemusen går i dvale fra oktober til maj, så pløjning og gravearbejde kan ødelægge reden, der befinder sig i 20 – 40 cm's dybde.

Padder: Løgrø, Strandtudsen, Stor vandsalamander og spidssnudet frø findes spredt ud over det meste af Danmark, og kan således forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Arterne yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Der er ikke registreret vandhuller eller andre ansvarsarter i nærheden af udbringingsarealerne.

Herning Kommune vurderer, at der ikke er nogen aktuelle registreringer af habitatdirektivets bilag IV i umiddelbar nærhed af udbringingsarealerne. Endvidere vurderer Herning Kommune, at da alle udbringingsarealerne tidligere har været anvendt til landbrugsdrift og dermed ikke indebærer opdyrkning af ekstensivt dyrkede udbringingsarealer, vil landbrugsdriften af disse arealer i ansøgt drift ikke have en væsentlig negativ påvirkning af Bilag IV-arter.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegning fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil anlæggets og udbringingsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registeret i området. Se bilag 9. Se bilag 11 for dispensation for byggeri af verandaer til 100 meters mindelinje om gravhøj.

Staldanlægget

Staldanlægget er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlæggsdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- kulturmiljø / særlig værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabsområder
- Landskabelige interesseområder
- Geologiske interesseområder
- Skovrejsning

Udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede områder / Fredninger
- Fredede områder
- Skovrejsning

Beskyttet gravhøj

Ejendommen på Hedebyvej 12 ligger indenfor en 100 meters beskyttelseslinje til en fredet gravhøj. Gravhøjen er en rundhøj fra oldtiden. Ansøger har fået dispensation til staldbyggeri indenfor fortidsmindelinjen af 11. maj 2015. Se bilag 12. Den 100 meters beskyttelseslinje har ingen betydning for drift af udbringningsarealet, da markerne har været dyrket før.

Beskyttede sten og jorddiger

Der er registeret beskyttede diger indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne.

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer, eller har fungeret, som hegn og har, eller har haft, til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, der både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og grønne strukturer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

- Jf. Museumslovens § 29a må digerne ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.
- Jf. museumslovens § 29f må der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

Andre udpegninger

En del af markerne ligger i område, hvor skovrejsning er uønsket. Da der er tale om almindelig jordbrugsdrift, er projektet ikke i strid med udpegningen.

Nogle af arealerne er liggende indenfor et særligt værdifuldt kulturmiljø omkring Skjern Å Nørrekanal. Skjern Å Nørrekanal og de omkring liggende arealer langs kanalen er et særligt værdifuldt kulturmiljø, jævnfør Herning Kommuneplan 2013-2024. Skjern Å Nørrekanal er udpeget, da den sammen med andre kanaler og engvandingsanlæg, danner Danmarks største engvandingsssystem. Ifølge Hernings Kommuneplan 2013-2024 udelukker det dog ikke, at landskabet videreudvikles, men at udpegningerne sikre at udviklingen sker med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier.

Herning Kommune vurderer, at etableringen af dyreholdet ikke har væsentlig betydning for det omgivende kulturmiljø.

Gennemgang af BAT for Hedebyvej 12

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, er det Herning Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fordring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for Hedebyvej 12 blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT. Vurdering af BAT i forhold til § 11 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning
6. Udbringning af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

BAT – Management

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor management:

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

Beredskabsplan

- Der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og skal tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen. Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld. Samtidig giver beredskabsplanen landmanden en mulighed for at gennemgå sin ejendom og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Uddannelse af personale

- At medarbejderne deltager i fagligt relevante aktiviteter

Ansøger sørger for at medarbejderne orienteres om, at ejendommen er miljøgodkendt, og det ansvar der følger. Endvidere følges Branchekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen". Ansøger holder sig fagligt ajour ved læsning af relevant faglitteratur og sparring med rådgivere og andre landmænd mm. Der forefindes således hverken sprøjteudstyr eller kemikalier på ejendommen.

Ressourceforbrug

- At der føres regnskab med vand- og energiforbrug, og at der føres journal over forbruget (gemmes i perioden mellem 2 samlede miljøtilsyn)

Ansøger er tilsluttet vandværk. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med vask og rengøring.

Egenkontrol / dagligt tilsyn

- Der føres daglige tilsyn med mekanisk udstyr, såsom ventilationsanlæg, foderanlæg og vandingssystem som kontrolleres for evt. funktionssvigt.
- Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg, mm.
- At der hver måned føres logbog over gyllebeholdernes flydelag.
- At gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige 10-årige beholderkontrol.

Ansøger er bevidst om at miljøet i den udstrækning det er muligt skal til gode ses, at der skal være en høj dyrevelfærd og at der ikke anvendes unødvendige ressourcer. (Godt landmandskab). Derfor vil af ansøger i den daglige drift blandt andet have fokus på følgende:

- Ved kørsel med maskiner hvor der afsættes jord/husdyrgødning på vejene foretages der rengøring.
- Den daglige drift sker med omhu og opmærksomhed, så driften er optimal med hensyn til ressourceforbrug.
- Staldene rengøres med højtryksrensere min. 1 gang årligt.
- Staldinventar vedligeholdes efter behov.
- At markdriften sker med udgangspunkt i udarbejdede mark-gødningsplaner, hvor der optimeres både på mængden af gødning.
- Forbruget af energi og indkøbt foder registres i driftsregnskabet.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der bliver lagt vægt på høj dyrevelfærd. Blandt andet vil der blive brugt tid på opsyn, også udenfor alm. arbejdstid (aftenrunde), så syge dyr kan få behandling hurtigst muligt. Problemer i besætningen vil også i det daglige forsøges forebygget ved at de fysiske rammer for dyrene er i orden bl.a. ved at dyrene sikres et tørt leje. Ansøger har tilknyttet dyrlæge. Dyrlægen kommer minimum 1 gang / mdr.
- Forebyggelse af uheld og driftsforstyrrelser ved alm. opmærksomhed, og ved at medarbejdere i forbindelse med brug af maskiner tilser at tingene fungerer og at maskinernes afskærmning er i orden. Planer for håndtering af uheld og ulykker er beskrevet i "Beredskabsplanen.
- *Vand:*
 - Vandforsyning til løsgående dyr etableres som vandkopper.
 - Ved vask sættes staldområdet der skal rengøres "i blød" for at minimere forbruget af vaskevand ved den efterfølgende vask.
 - Vandforbruget begrænses ved detektering og reparation af lækager i drikkevandssystemet snarest muligt.
- *Energi*
 - Der er natur ventilation på ejendommen.
 - Der benyttes derfor kun energi til gyllepumpe og foderanlæg. Disse systemer gennemgås løbende for fejl og mangler for at holde energiforbruget på et lavt niveau.

Ansøger fører logbog over gyllebeholdernes flydelag og alle gyllebeholdere er tilmeldt 10-årige beholderkontrol.

Uheld og driftsforstyrrelser

- At overpumpning af gylle overvåges.
- Gylletankene har ikke påmonteret pumper, hvilket bevirker at utilsigtet start og deraf følgende gylleudslip undgås.

Ansøger gør som skrevet ovenfor og har udarbejdet en beredskabsplan. Endvidere henvises der til Beredskabsplanen.

Mark og gødningsplaner

- At der årligt bliver udarbejdet mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov.
- At der bliver ført journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen.

Hvert år udarbejder ansøger i samarbejde med planteavlskonsulenter en mark- og gødningsplan for ejendommens jorder, som sikrer at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I mark- og gødningsplanen tages blandt andet hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Affaldssortering

- Herning Kommune vurderer at registrering af affald og mængder er BAT. Derudover vil registreringen give ansøger det nødvendige overblik over eventuelle indsatsområder, hvor det er muligt at minimere produktionen af affald.
- Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at gårdejereren selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Det er fra ansøger oplyst, at Forbrændingsegnet affald samles container. Containeren afhentes af godkendt firma hver anden uge. Andre affaldstyper samles sammen i maskinhus og leveres til genbrugsplads. Jern og andre metaller afhentes af skrothandler. Pap, papir og plastaffald opbevares i separat container, der tømmes efter behov. Jern og skrot bliver opbevaret i container, der ligeledes tømmes efter behov.

Farligt affald og olie

Der forefindes ikke spildolie/dieselolie eller kemi på ejendommen, idet der ingen maskiner vil være på ejendommen og at ejendommen drives økologisk.

Døde dyr

Alle døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe eller i containere. DAKA kommer og henter døde dyrene først kommende hverdag efter ansøger har bedt om afhentning.

Herning Kommune vurderer, at husdyrbruget med en synlig beredskabsplan vil være i stand til at undgå og/eller begrænse uheld på bedste vis. Samtidig vurderes det, at ansøger lever op til BAT vedrørende uddannelse af personale, ressourceforbrug, daglige tilsyn og registrering af mark og gødningsplaner. Herning Kommune vurderer, at oplag af affald ikke medfører forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Herning Kommune vurderer endvidere, at affaldsherakiet er iagttaget og behandles tilfredsstillende.

BAT – Foder

På økologiske bedrifter er det begrænset hvilke teknologiske virkemidler der er til rådighed, da lovgivning omkring økologiske svinebrug gør, at de ikke må bruges. Der er dog stadig visse muligheder:

- Brug af fasefodring: At dyrene fodres med næringsstoffilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode.
- Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- Brug af fytase i foderet

I dag har Miljøstyrelsen ikke udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for udegående slagtesvin i forhold til fosfor i foderet. De emissionsgrænseværdier, som måske kunne bruges, er lavet til slagtesvin i dybstrøelse eller tager udgangspunkt i rene gyllesystemer. Endvidere er der ikke taget højde for at nogle slagtesvin kan være udegående.

For at kunne vurdere BAT skal der dog tages udgangspunkt i BREF-dokumentet, som vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion¹⁴. Men denne miljøgodkendelse går ikke ind under §12 stk. 1, nr. 1-3, da der er mindre end 2.000 stipladser til slagtesvin og husdyrbruget er dermed ikke omfattet af IE-Direktivet. Tilsætning af fytase/enzymer til foderet er BAT jævnfør BREF.

Ansøger oplyser, at foderet leveres færdigblandet. Angående fodring af økologiske besætninger, så er det ikke muligt at benytte fytase eller andre enzymer som tilsætningsmidler til foderet. Fodereffektiviteten følges dog tæt og forbedres/tilpasses løbende.

Da det er en økologisk udendørs svineproduktion er der ikke lavet nogen beregning af emissionsgrænseværdierne for fosfor. For det første er der ingen krav til økologisk produktion og for det andet er der et større energibehov ved udendørs produktion.

Endvidere stiller Herning Kommune vilkår om at bedriften skal drives efter det økologiske regelsæt.

Herning Kommune vurderer, at den økologiske svineproduktion på Hedebyvej 12 lever op til BAT indenfor fodring af svinebesætningen med de stillede vilkår.

BAT – Staldindretning

Indenfor økologisk svinebrug er der ikke samme muligheder for at indrette staldene som ved konventionel produktion. De økologiske slagtesvin skal have adgang til både et udearealer og et indendørs liggeareal med ren og tør strøelse. Endvidere skal arealet være så stort at alle dyr kan ligge ned samtidig.

Ansøger oplyser at: Der er i dag ingen BAT standard vilkår for økologiske svineproduktioner. Ligeledes er der begrænsninger i hvilke staldsystemer og hvilke teknologier, der kan anvendes i forhold til økologireglerne. Der er derfor kun få virkemidler der kan anvendes i forhold til BAT. Virkemidler der kan anvendes til reduktion af ammoniakfordampningen er overdækning af gyllebeholdes samt køling af gyllen. Ingen af disse virkemidler er aktuel i forhold til den ønskede produktion. Primær fordi det ikke fysisk er muligt og fordi udgifterne ikke vil være proportional med den reduceret fordampning.

Fravalg af Gylleseparation: Anvendelse af separation sker ofte hvor udspretningsarealet reduceres. Med baggrund i at det er muligt at udbringe det på enten egne arealer eller afsætte det til gyllemodtager fravælges gylleseparation da det er både en stor investering men også fordi der er meget store driftsomkostninger ved brug af et sådant anlæg.

Herning Kommunes bemærkninger:

I dag har Miljøstyrelsen ikke udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for økologiske udegående slagtesvin eller lavet noget Teknologi-blad for området.

¹⁴ Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC). Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs. July 2003. European Commission.

Ejendommen drives med økologiske slagtesvin. På Hedebyvej 12 er de eksisterende stalde indrettet således at slagtesvinene går indendørs på delvis spaltegulv med 50-75% fast gulv og så bygges der udendørs verandaer med fast gulv, hvor svinene kan gå ud hele året rundt. Hertil søges der om ændret bygningsanvendelse af en halmlade. Den vil blive benyttet til en dybstrøelsesstald. Her vil der ligeledes blive tilbygget en veranda, sådan at også dette staldafsnit vil overholde kravet i økologireglerne.

De staldsystemer, der er mulighed for at vælge i www.husdyrgodkendelse.dk er ikke dækkende for den aktuelle opstaldning. Derfor er der i systemet angivet bedste bud på et staldsystem.

Det beregnede BAT-niveau medfører en samlet ammoniakfordampning fra stalde og lagre på 2.304,46 kg N/år.

Ved beregning ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for konventionelle slagtesvin har bedriften med de bedst sammenlignelige indtastede staldanlæg en ammoniakemission fra stald og lager på 2.303,74 kg N/år. Dermed er Herning Kommunes BAT niveau overholdt.

Tabel 5, Ansøgt drift, Antal DE, ammoniakemission fra de forskellige dyretyper						
Dyrekategori	Vægt	Korrektion	Antal dyr	Antal DE	Beregnet BAT kg N/år	Aktuel emission kg N/år
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	15-105 kg	0,3380	4.300	120,59	1.453,31	1.333,75
Slagtesvin, Dybstrøelse	15-105 kg	0,7087	1.200	33,65	850,43	970,71
Sum					2.303,74	2.304,46

Ved afvigende indgangs- og afgangsvægt korrigeres kvælstof med følgende faktor:

$$\begin{aligned} & ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (13,777 + 0,1731 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 2852 \\ & ((105 - 15) \times (13,777 + 0,1731 \times (105 + 15))) / 2852 = 1,0903 \\ & 1,0903 \times 0,31 \text{ kg N} = 0,3380 \\ & 0,65 \text{ kg N/produceret slagtesvin på dybstrøelse} \times 1,0903 = 0,7087 \end{aligned}$$

Der ikke er nogle BAT standardvilkår til økologiske svineproduktioner. Herning Kommune vurderer derfor, at det for denne ejendom er BAT indenfor staldsystemer, at:

- Indendørs staldarealer med dybstrøelse rengøres efter udbringning af dybstrøelse.
- Indendørs staldarealer med dybstrøelse skal være rene og tørre i overfladen
- Spalter rengøres så ofte, at der ikke opstår lugtgener.

Ansøger har redegjort for tilvalg og fravalg ved staldsystemer, som er godkendte til brug ved økologisk svineproduktion. Endvidere er der stillet vilkår til at dybstrøelse skal være ren og tør i overfladen.

Herning Kommune vurderer, at ejendommen med de beskrevne tiltag og stillede vilkår lever op til BAT ved staldindretning.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- At der anvendes koldt vand til vask.
- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild.

Ansøger er tilsluttet vandværk, hvilket betyder at vandforbruget registreres. Ansøger er ved at overtage ejendommen og ved derfor ikke hvordan vandforbruget vil være ved etablering af dyreholdet. Men ansøger har fokus på at vandforsyning til løsgående dyr etableres som vandkopper. Endvidere vil staldområdet, der skal rengøres sættes "i blød" for at minimere forbruget af vaskevand ved

den efterfølgende vask. Samtidig vil vandforbruget begrænses ved detektering og reparation af lækager i drikkevandssystemet snarest muligt.

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til vandbesparelse indenfor vask og drikkevandsspild samt daglige tilsyn af vandinstallationer er fyldestgørende. Se endvidere afsnit om BAT i forhold til management og BAT i forhold til vand- og energiforbrug.

Herning Kommune vurderer, at ejendommen lever op til ovennævnte hvilket er BAT. Der er derfor ikke fastsat yderligere vilkår omkring energireducerende tiltag på ejendommen.

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor Energi:

- Sikre at ventilationen kun starter op efter behov, eks. ved anvendelse af undertryksventilation, frekvensstyrede ventilatorer.
- At der anvendes lavenergilysstofrør / sparerør i staldbygningerne og andre steder.
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov.
- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor.
- Hvis muligt, at opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter m.m. sker via overskudsvarmen/varmegenindvinding mm.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Ansøger oplyser at der er natur ventilation på ejendommen. Der benyttes derfor kun energi til gyllepumpe og foderanlæg. Disse systemer gennemgås løbende for fejl og mangler for at holde energiforbruget på et lavt niveau.

Herning Kommune har med tanke på øget fokus på minimering af energiforbrug, stillet vilkår om at der skal udarbejdes en energirapport af en energikonsulent/energifirma, som skal indsendes 3 måneder efter meddelelsesdato.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til forbrug af vand og energi jævnfør de nævnte tiltag på ejendommen.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i beholdere, der er monteret med fast låg, tag, teltstruktur eller har et flydelag, såsom snittet halm, ekspanderet ler (LECA) mm., ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe.
- At sikre at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgøde (minimum 9 måneder).
- At gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- At der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen.
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- At gyllen suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen
- At dybstrøelse køres direkte ud.

Ansøger oplyser at gyllen bliver opbevaret i eksisterende gyllebeholdere på ejendommen. Gyllebeholderne tilføres kun gylle fra denne ejendom med tilhørende vaskevand.

Følgende udsagn vil være gældende for tankene:

- Tankene tømmes jævnligt af hensyn til inspektion og vedligeholdelse mindst en gang om året
- Gyllen omrøres kun lige før tankene skal tømmes, og eventuelt spredes på marken
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10 år bliver/vil blive kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Der lægges ikke låg på gyllebeholderne. I stedet sørges der for et fast naturligt flydelag, hvilket er BAT iflg. BREF. Endvidere føres der logbog over gyllebeholderens flydelag og de tjekkes jævnligt.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen efter etableringen af dyreholdet er på 10 måneder. Hermed er Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af gylle jævnfør de nævnte tiltag på ejendommen. Endvidere er opbevaringskapaciteten overholdt, hvilket også er BAT. Samlet overholder ansøger BAT ved opbevaring af husdyrgødning.

BAT – Udbringning af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor udbringning af husdyrgødning:

- Overholdelse af regler for udbringningstidspunktet (eks. forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage).
- Udbringningsmetoder
- Krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- Krav om efterafgrøder
- At den producerede husdyrgødning afstemmes med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov
- At der ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold det vil sige kølig, fugtig og vindstille eller ved direkte nedfældning

Ansøger oplyser at på sort jord vil gyllen blive nedfældet og i vintersæd vil det blive udlagt med slanger. I forbindelse med udbringningen af husdyrgødningen er der primært fokus på 2 områder:

1. Optimering af planteproduktionen.
2. Hensyntagen over for det omgivende miljø (naturen og naboerne)

For at optimere planteproduktionen men også det omgivende miljø afpasses tilførslen af husdyrgødningen afgrødernes behov samt deres vækstperiode. Ligeledes udbringes husdyrgødningen under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab.

Herning Kommune vurderer, at ovenstående lever op til kravet om BAT indenfor udbringning af husdyrgødning.

Samlet vurdering af BAT

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier, staldforhold, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak er overholdt. Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, nye bygninger

Bilag 2: Oversigt over ejendommens afløbsforhold

Bilag 3: Ejendommen i forhold til nærmeste nabo med og uden landbrugspligt.

Bilag 4: Oversigtskort over ejendommen i forhold til udbringningsarealer, byzone og samlede bebyggelse.

Bilag 5: Oversigt over transportveje til udbringningsarealer.

Bilag 6: Udbringningsarealer i forhold til fosforklasser

Bilag 7: Udbringningsarealer i forhold til § 3 naturområder og vandløb samt Kategori 3 natur og potentiel ammoniakfølsom skov

Bilag 8: Udbringningsarealer i forhold til § 7 områder, Natura 2000-områder samt Kategori 1 og 2 natur

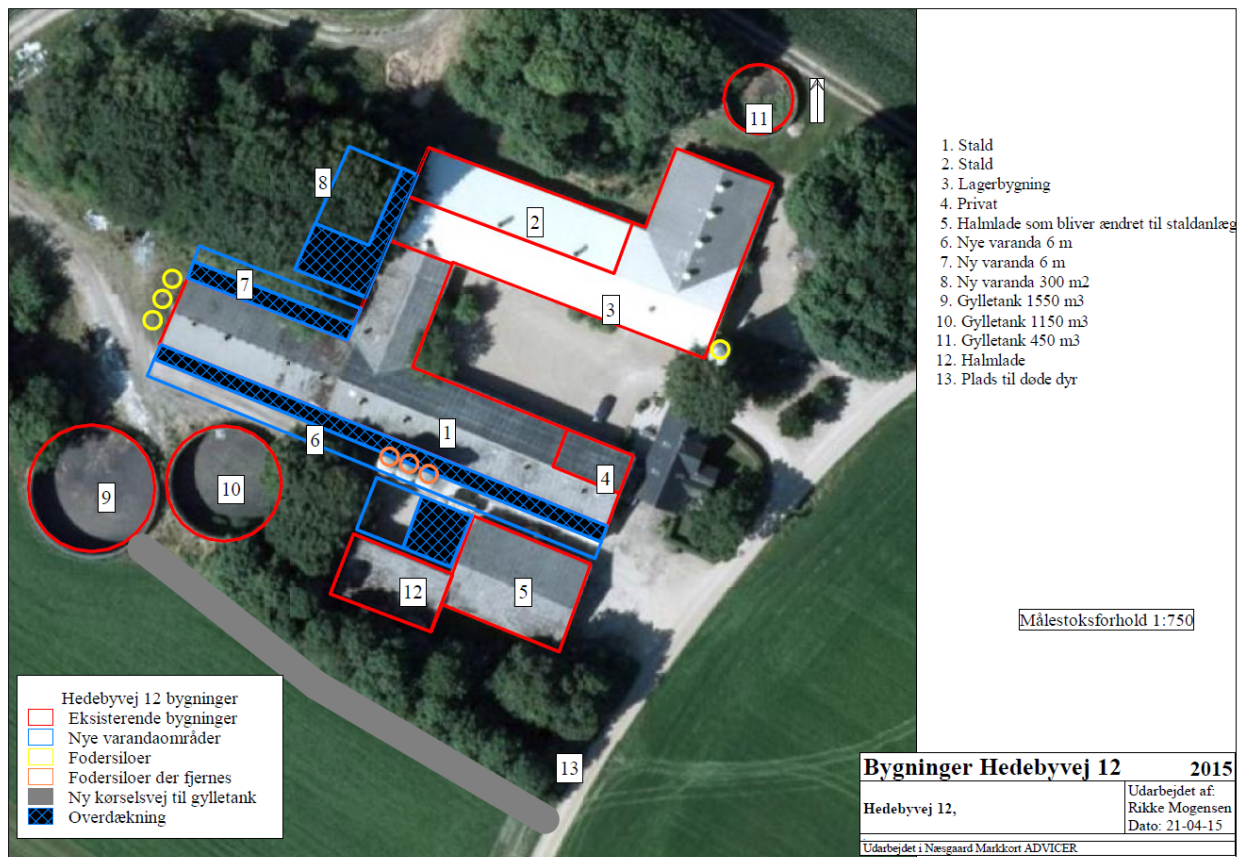
Bilag 9: Udbringningsarealer i forhold til kulturmiljø

Bilag 10: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

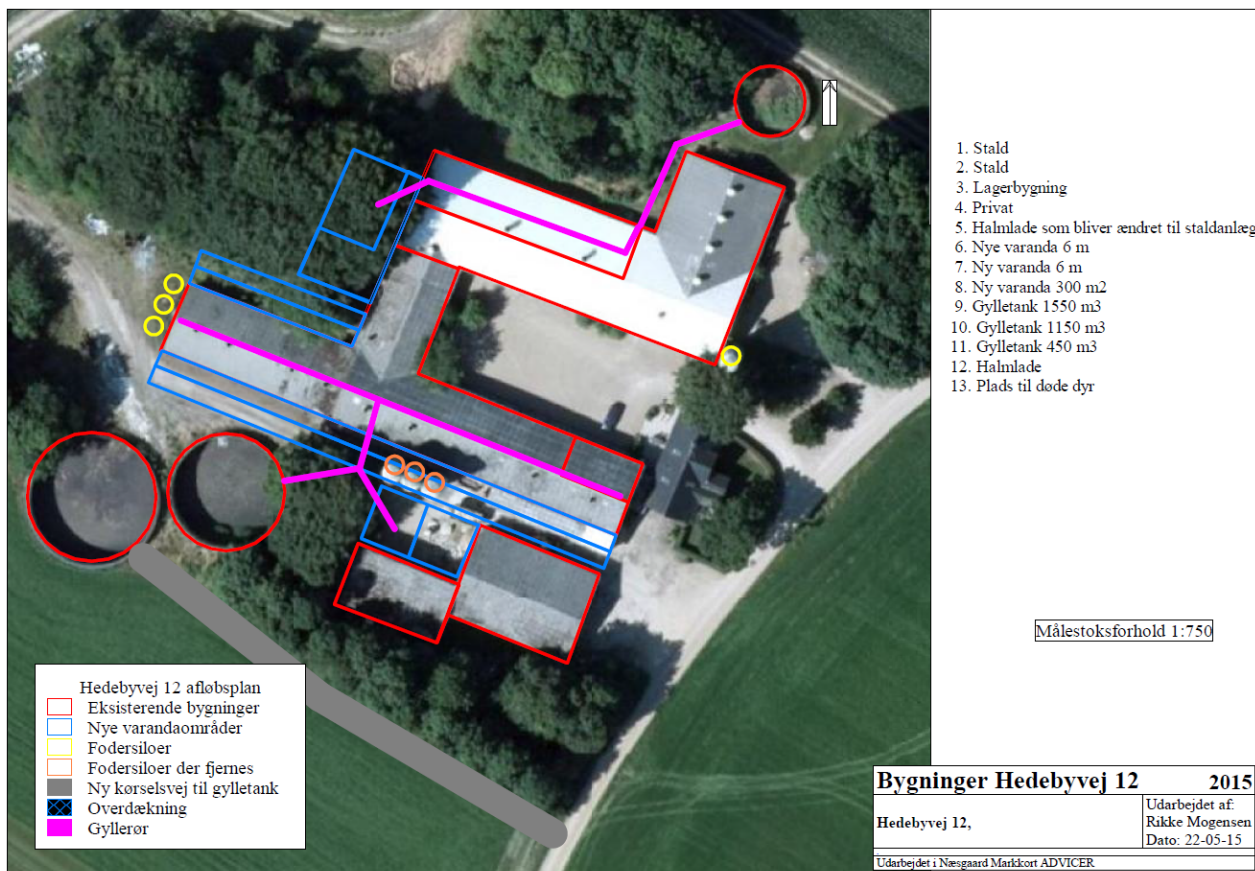
Bilag 11. Dispensation til staldbyggeri indenfor fortidsminelinjen af 11. maj 2015.

Oversigt over bilag

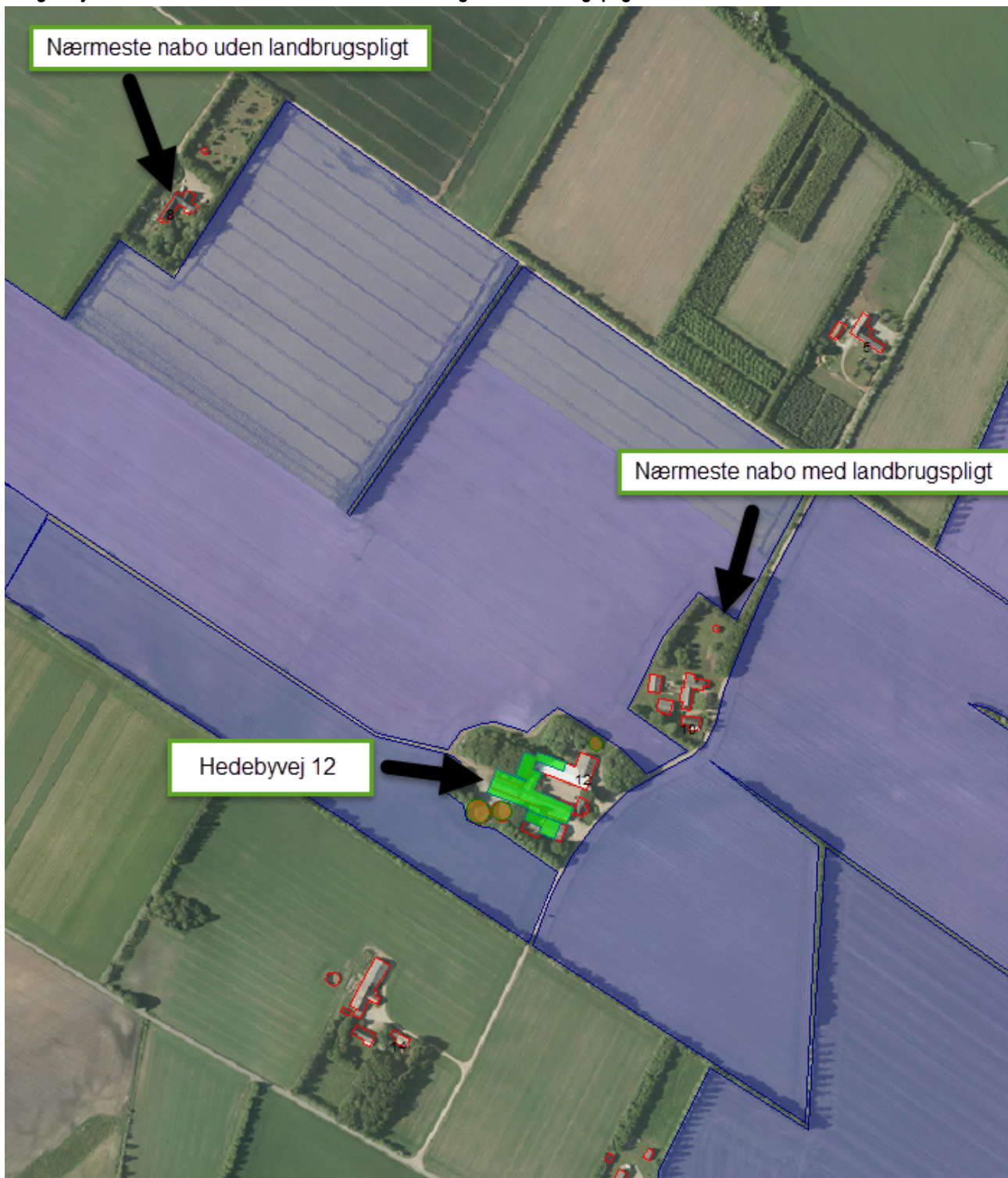
Bilag 1: Oversigt over ejendommen, nye bygninger

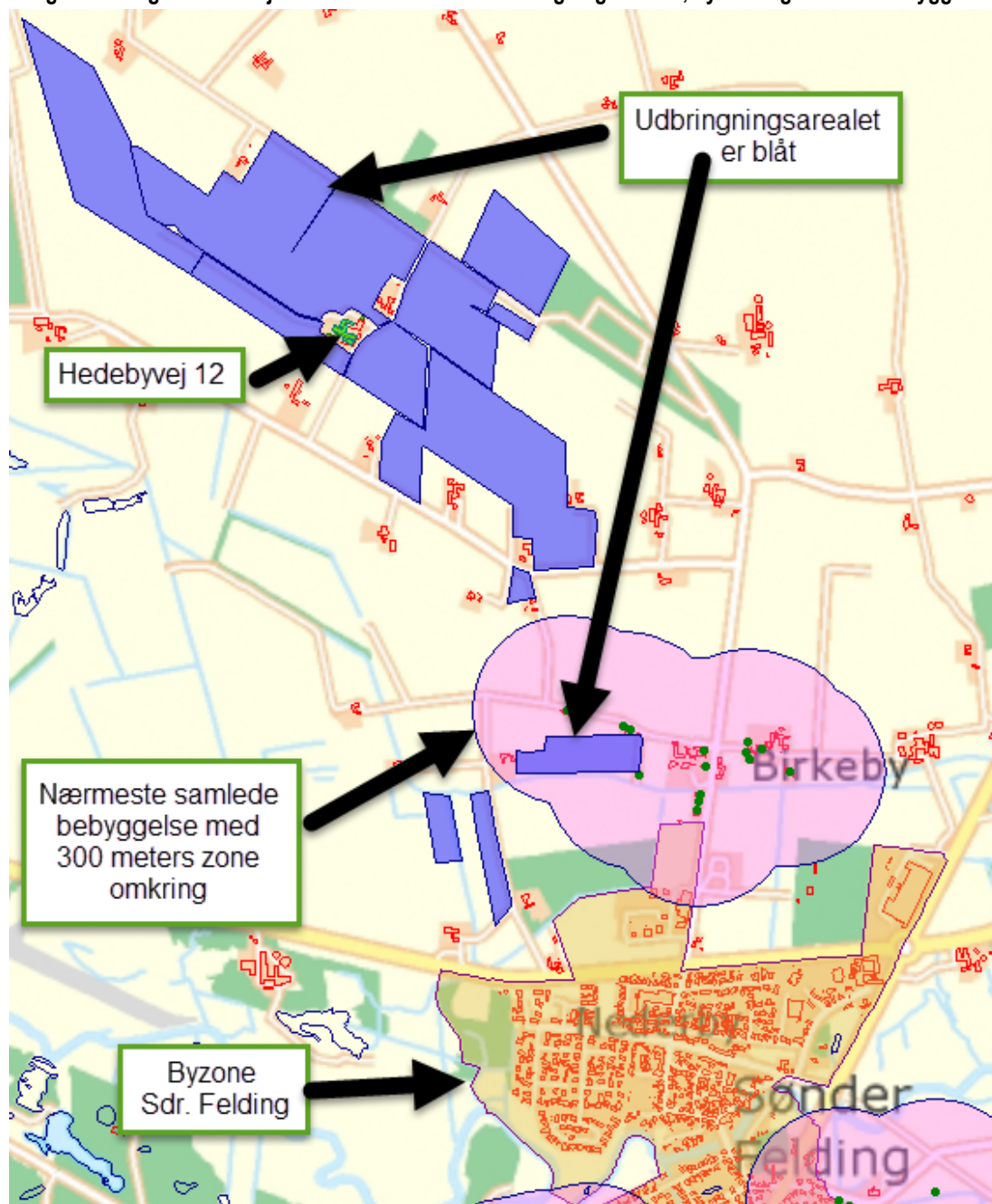
Bilag 2: Oversigt over ejendommens afløbsforhold

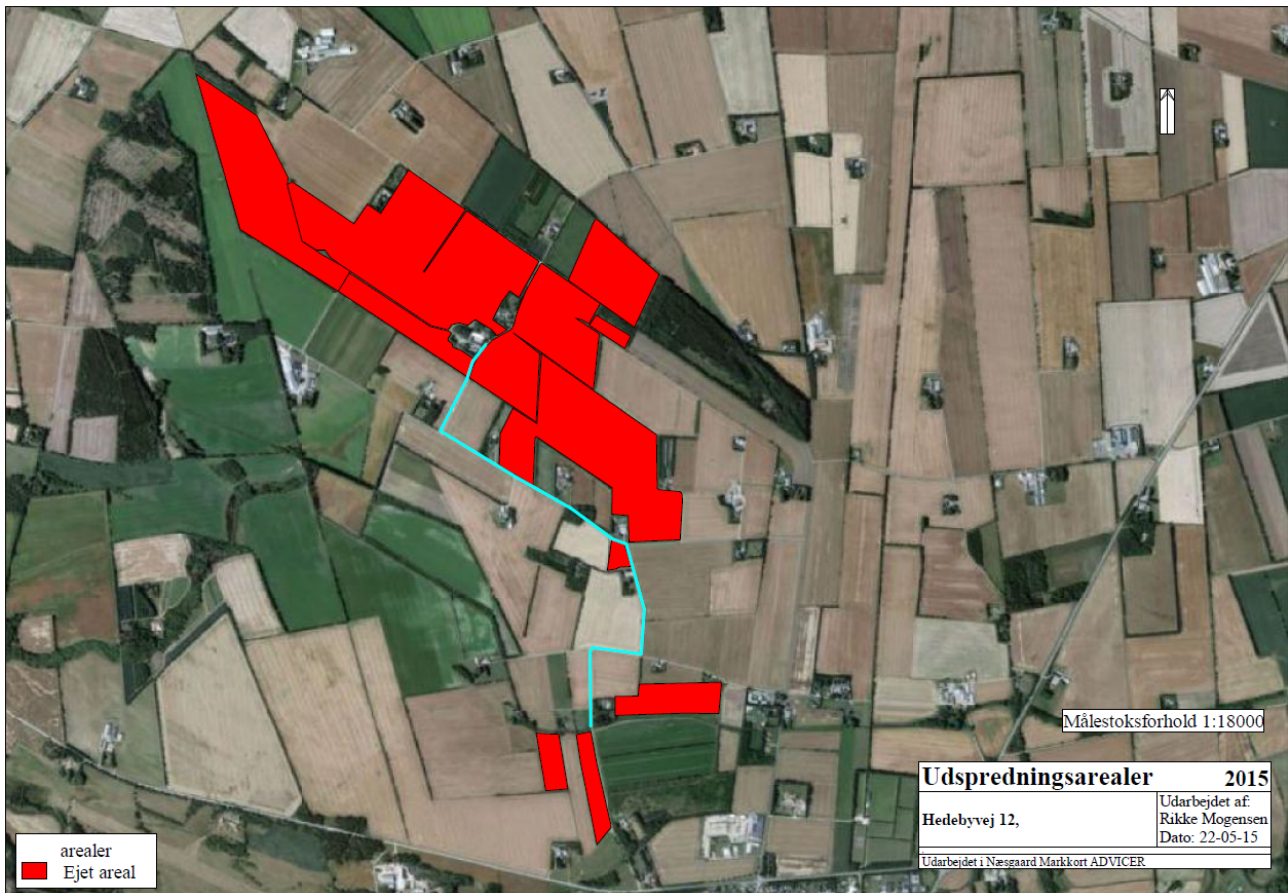
Bilag 3. Ejendommen i forhold til nærmeste nabo med og uden landbrugspligt.

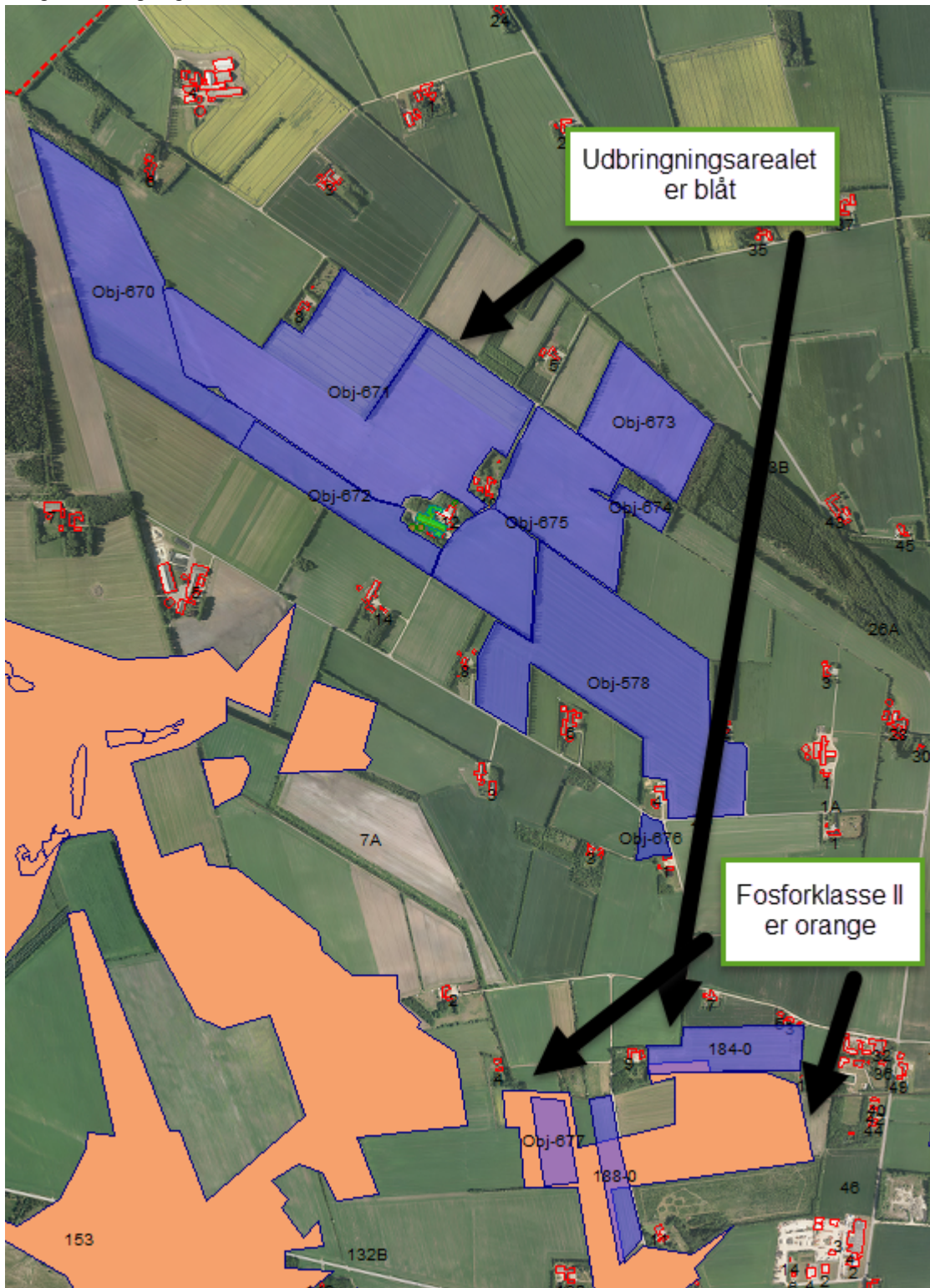
Bilag 4: Oversigtskort over ejendommen i forhold til udbringningsarealer, byzone og samlede bebyggelse.

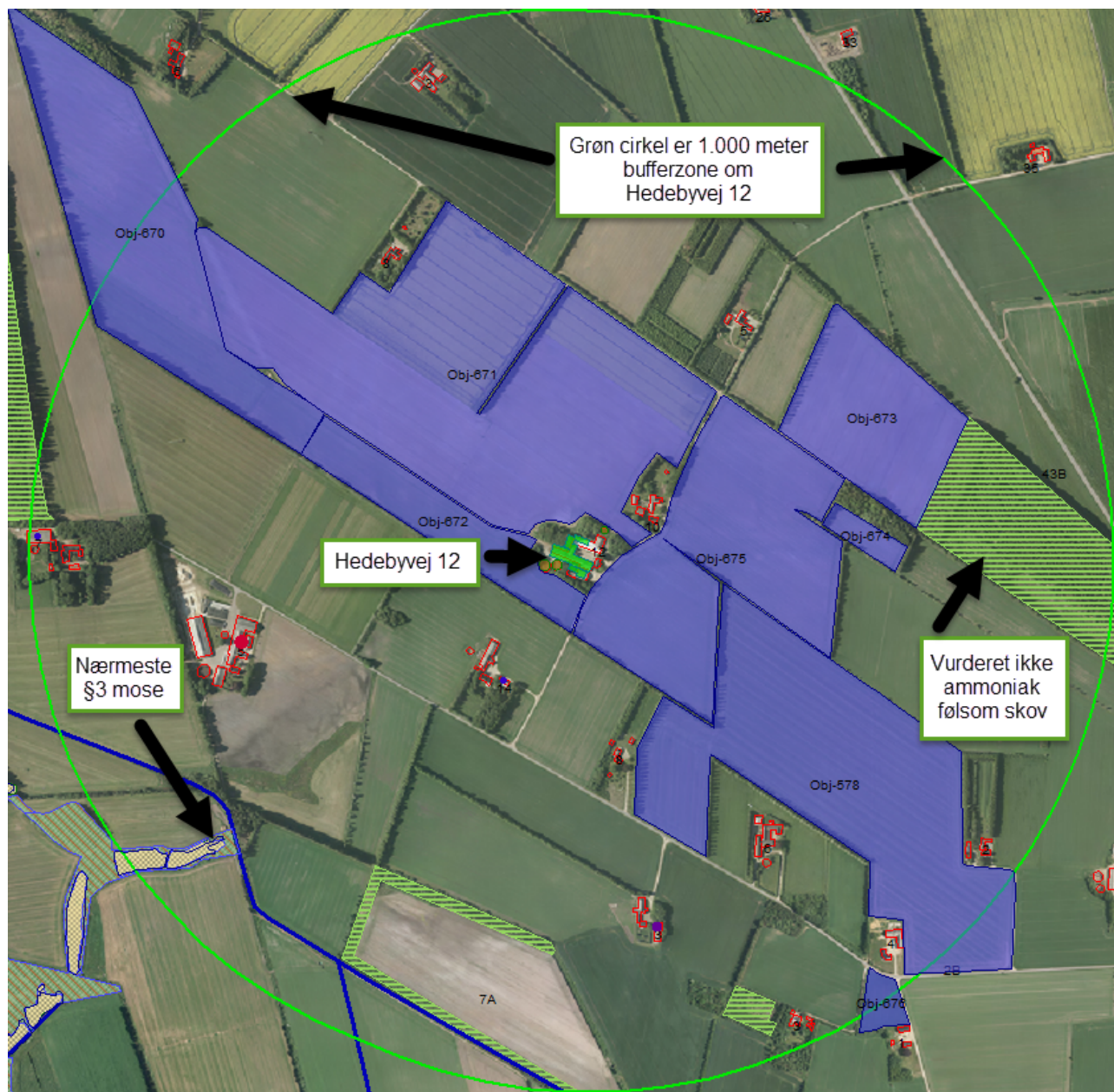
Bilag 5: Oversigt over transportveje til udbringningsarealer.

Bilag 6: Udbringningsarealer i forhold til fosforklasser

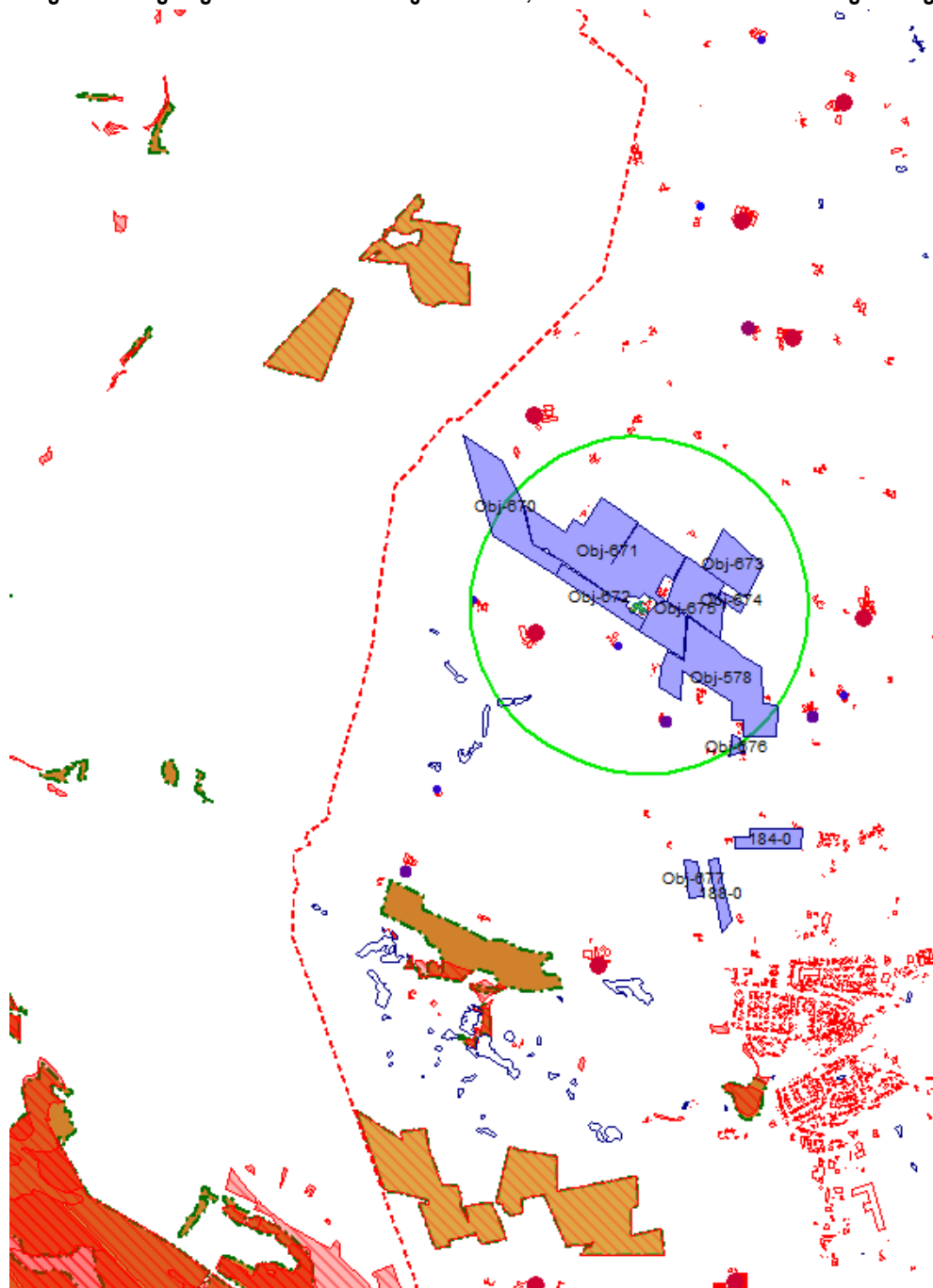

Bilag 7: Udbringingsarealer i forhold til § 3 naturområder og vandløb samt Kategori 3 natur og potentiel ammoniakfølsom skov

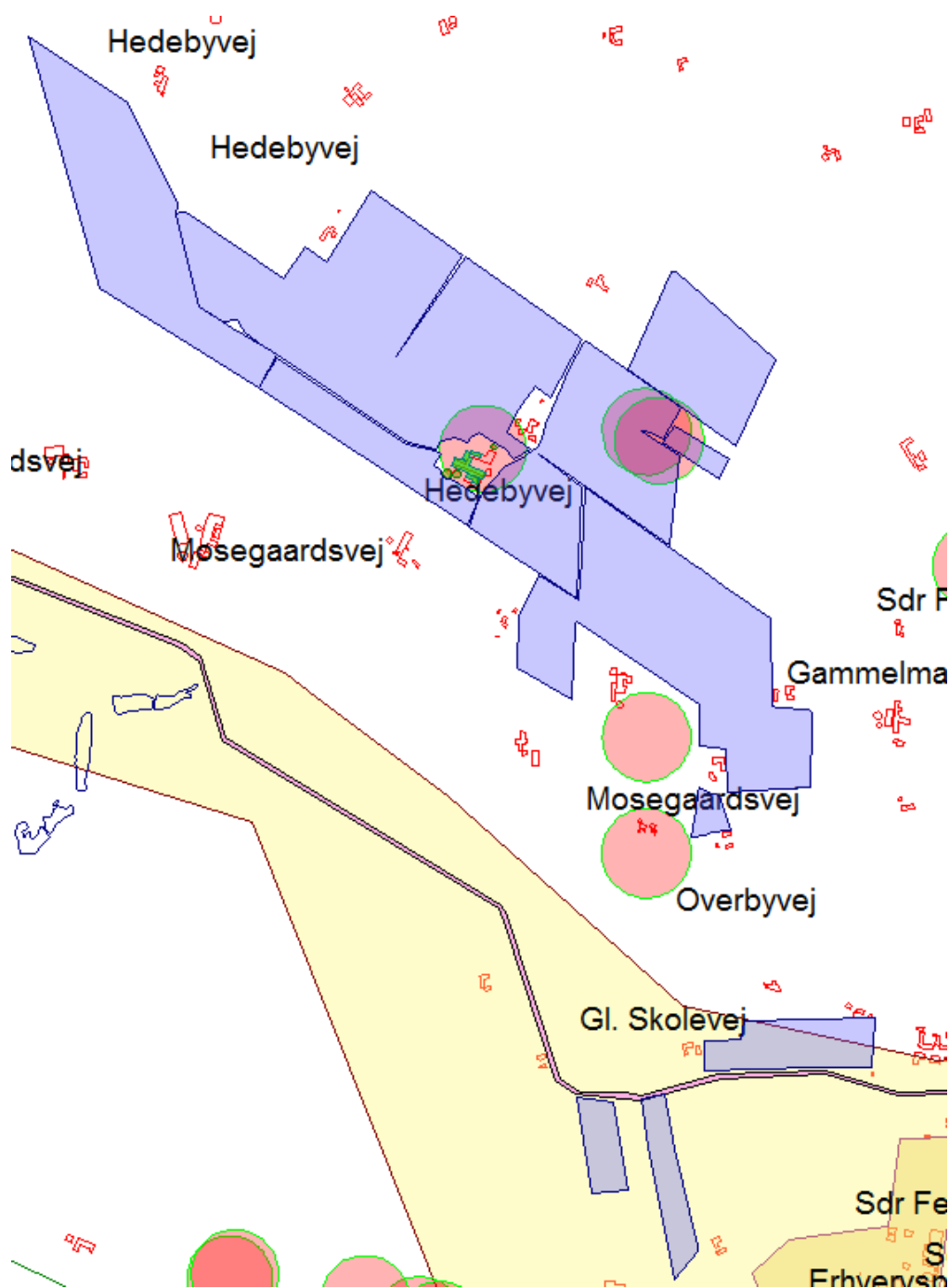
Kategori 1, 2 og 3 natur		§ 3 natur	
	Kategori 1 natur (1473)		Eng (3119)
	Kategori 2 natur (228)		Hede (3264)
	Kategori 3 natur (6552)		Mose (5010)
	Kategori 3, potentiel ammoniakfølsom natur (skov)		Overdrev (918)
			Strandeng (17)
			Sø (8628)
			Beskyttede vandløb (§3)

Bilag 8: Udbringningsarealer i forhold til § 7 områder, Natura 2000-områder samt Kategori 1 og 2 natur

§ 7 natur, bufferzoner	Kategori 1 natur (1473)
Beskyttet hede/overdrev (508)	Kategori 2 natur (228)
Beskyttet højmoser (5)	Udbringningsarealer Hedebyvej 12 (11)
Beskyttet lobeliesø (2)	

Bilag 9: Udbringingsarealer i forhold til kulturmiljø

Udbringingsarealer Hedebyvej 12 (11)	Beskyttede sten og jorddiger (332)
Gyllebeholdere Hedebyvej 12 (3)	Kulturmiljø Herring Kommune (221)
staldafsnit Hedebyvej 12 (1)	Kulturarvsarealer (26)
Fund og fortidsminder beskyttelse (713)	Kulturmiljøer særligt værdifulde (10)
Fund og fortidsminder (694)	

Bilag 10: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Opbevaringskapacitet :

Ejendommen råder over 3 gylletanke:

Gylletank 1: 1550 m³

Gylletank 2: 1150 m³

Gylletank 3: 450 m³

I alt: 3.150 m³

Følgende mængde gylle produceres på ejendommen (regnet med gylleproduktion fra alle slagtesvin):

Grundoplysninger til beregning af normproduktion:

Normproduktion	Staldtype (søer: drægtighedsstald)	Antal	Antal smågrise pr. årsso	Indgang, kg	Afgang, kg		Normprod., ton/år
Årssøer drægtighedsstald	Løsg. delvis sp.	0	0	-	0		0
Årssøer farestald	Kassestier	0	0		0		0
Smågrise prod.	Toklimast., delvis spaltegulv	0	-	0	0		0
Slagtesvine prod.	Delvis spaltegulv	5.500	-	15	105		2.731
I alt							2.731

Derudover er der regnet med ekstra overfladevand fra verandaerne på 403 m³ (700 mm fra 575 m²) og 632 m³ fra vask mm.

Korrektion i alt			1.200				1.035
Faktisk tilledning til gyllebeholder			3.931				3.766
Kapacitet i mdr.			9,6				10,0

Alt i alt giver det en opbevaringskapacitet på 10,0 mdr.

Bilag 11. Dispensation til staldbyggeri indenfor fortidsminelinjen af 11. maj 2015.

TEKNIK OG MILJØ

Erling Bonde
ebonde@energimail.dk

Jakob Bonde
jakobbonde90@gmail.com

Hedebyvej 12, Sdr. Felding - dispensation til staldbyggeri indenfor fortidsmindelinjen

Ansøgning

Herning Kommune har den 23. marts 2015 modtaget henvendelse vedrørende muligheden for at bygge udendørs løbegårde på landbrugsejendommen Hedebyvej 12, 7280 Sdr. Felding. Hele ejendommen ligger indenfor beskyttelseslinje til gravhøj beliggende cirka 8 meter nord for den nordligste stald.

Der søges om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 til etablering af løbegårde til svin (i ansøgningen benævnt verandaer) og indtegnet som bygning 6, 7 og 8 på bygningsoversigten side 5.

- 1 -

Herning Kommune behandler og gemmer alle dokumenter i alle sager elektronisk. Hvis du vil se de oplysninger, vi har registreret om dig, så kontakt sagsbehandleren af denne sag, som vil hjælpe dig videre. Du kan også læse mere om dine rettigheder på www.datatilsynet.dk

Herning
Kommune

Natur og Grønne områder
Enghavevej 10
7400 Herning
Tlf.: 9628 2828
Lokal 9628 8036

ngojs@herning.dk
www.herning.dk

Sagsnummer.:
01.05.00-P00-45-15

Kontaktperson:
J. Kith Skovgaard

Dato: 11-05-2015

Kort 1. Gravhøj (pink prik) med beskyttelseslinje (brun zone)

Bygning 8 ligger nærmest gravhøjen, og vil ligge vest for den nordligste stald (bygning 2), mens de resterende to løbegårde (bygning 6 og 7) vil ligge længere væk.

Afgørelse

Hemming Kommune giver hermed dispensation efter Lov om naturbeskyttelse (Lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013 om naturbeskyttelse) § 65, stk. 3, jævnfør § 18, til etablering af delvist overdækkede verandaer svarende til bygningerne 6, 7 og 8 på bygningsoversigten side 5.

Dispensationen vedrører *alene* fortidsmindebeskyttelseslinjen. Andre tilladelser efter anden lovgivning kan være nødvendige.

Du må ikke udnytte dispensationen før klagefristens udløb - se nærmere i afsnittet om klagevejledning nedenfor. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, kan dispensationen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet konkret bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt jf. Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- at bygning 8 har en max. bredde på 10 meter,
- at bygning 8's nordlige afgrænsning placeres min. 5 meter fra hjørnet på bygning 2 (som vist på bygningsoversigten),
- at den nordlige mur på bygning 8 bliver max. 1,2 meter høj,
- at overdækning i bygning 8's nordlige del rækker max. 3 meter ud fra eksisterende stald (bygning 2).

Redegørelse for sagen

I forbindelse med køb af ejendommen Hedebyvej 12, 7280 Sdr. Felding er der planlagt etablering af økologisk svineproduktion. For at indrette staldene til denne drift, er det nødvendigt at bygge udendørs løbegårde (verandaer) i tilknytning til eksisterende stalde (bygningerne 6, 7 og 8 på bygningsoversigten side 5). Alt nybyggeri ligger inden for beskyttelseslinje til gravhøj, beliggende umiddelbart nord for eksisterende stald (bygning 2 og 3 på bygningsoversigten).

Ringkøbing Amt meddelte i 1992 dispensation til udvidelse af stalden (bygning 2) nærmest gravhøjen, således at afstanden blev reduceret fra cirka 15 meter til nuværende 8 meter.

Jf. Kulturstyrelsens retningslinjer skal

- Nye anlæg i områder, hvor der allerede er anlæg inden for beskyttelseslinjen placeres på den fjerne side af disse anlæg i forhold til fortidsmindet
- Frie områder inden for en beskyttelseslinje, der delvis er bebygget holdes fri for anlæg. Eventuelle nye anlæg skal placeres på den fjerne side af den eksisterende bebyggelse i forhold til fortidsmindet

For at få en forhåndsvurdering af hvorvidt bygning 8 stred mod retningslinjerne, indsendte ejer projektet til Kulturstyrelsen (Lea Meistrup-Larsen), der har vurderet, at bygning 8 ikke

strider mod styrelsens retningslinjer for placering af byggeri indenfor beskyttelseslinje til gravhøj.

Lovgivning

Af naturbeskyttelseslovens § 18 fremgår, at der ikke må ændres i tilstanden af arealet indenfor 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende. Kommunen kan dog i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelsen, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3.

Begrundelse for afgørelsen

Herning Kommune anvender bl.a. styrelsens retningslinjer i vurdering af, hvorvidt der kan meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18. Ud over retningslinjerne beror afgørelsen på en konkret vurdering af de faktiske forhold på stedet.

På et møde den 15. april 2015 med Erling Bonde, Rikke Ilsøe Mogensen (konsulent), Louise Lindegaard Weinreich (landbrugssagsbehandler) og undertegnede (naturesagsbehandler) blev ejendommen besigtiget. Her kunne det konstateres, at på det areal, hvor løbegården nærmest gravhøjen (bygning 8) skal etableres, falder terrænet knap 2 meter, således at det meste af løbegården vil ligge i eller kun lidt over terræn. Den nordlige mur på 1,2 meter vil ligge i terræn med gravhøjen, mens resten vil ligge knap 2 meter lavere i terrænet.

Idet løbegården trækkes 5 meter væk fra hjørnet af eksisterende stald, vurderes løbegården ikke at blive synlig fra gravhøjen. Desuden vil løbegårdens udformning med lav mur (1,2 meter) og overdækning langs gavlen på eksisterende stald betyde, at nybyggeriet indenfor beskyttelseslinjen vil være i et uvæsentligt omfang i forhold til eksisterende, lovligt byggeri.

Kopi er sendt til:

- Rikke Ilsøe Mogensen, Vestjysk Landboforening, rim@vjl.dk
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnherning-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, DN Herning, herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vestjylland, herning@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, dbf.oestjylland@gmail.com
- Museum Midtjylland, Museumsgade 32, 7400, martin@herningmuseum.dk
- Lea Meistrup-Larsen, Kulturstyrelsen, lml@kulturstyrelsen.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, lundthing@mail.dk
- Dansk Entomologisk Forening, Universitetsparken 15, 2100 Kbh Ø, def@entoweb.dk

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. Hvis der bliver klaget, vil Herning Kommune underrette dig hurtigst muligt. Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

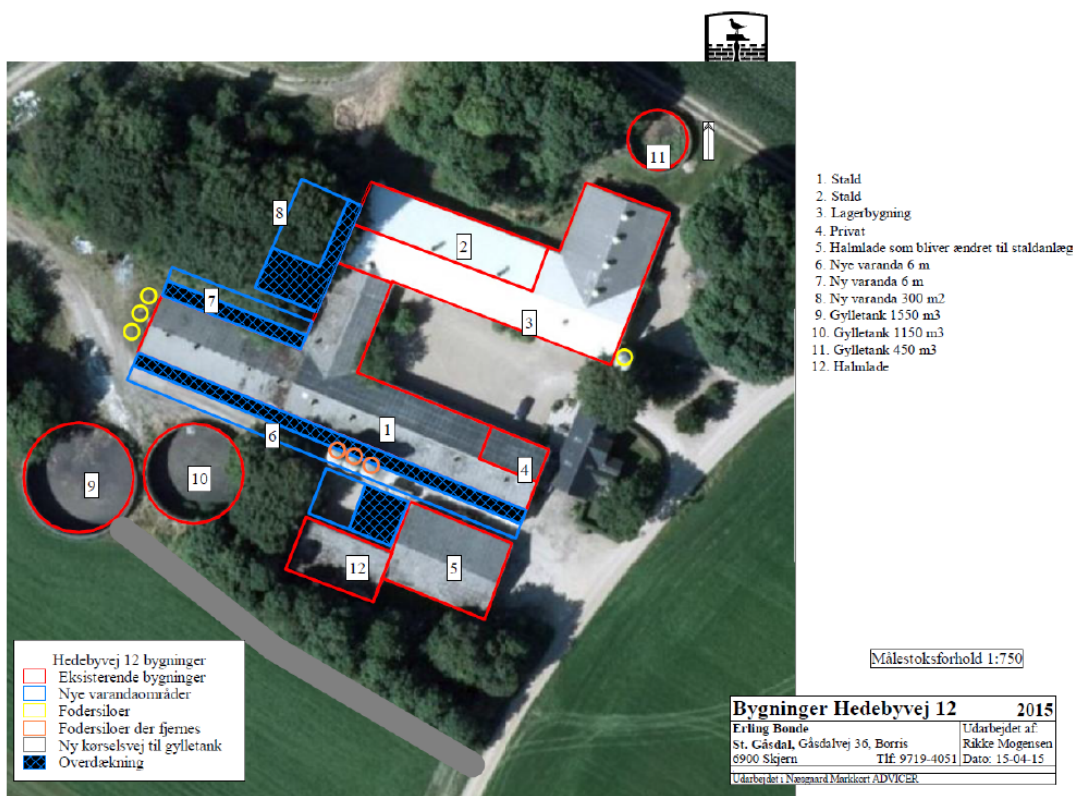
- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Med venlig hilsen

J. Kith Skovgaard

Bygningsoversigt (fra ansøgning)

- 5 -

Hering Kommune behandler og gemmer alle dokumenter i alle sager elektronisk. Hvis du vil se de oplysninger, vi har registreret om dig, så kontakt sagsbehandleren af denne sag, som vil hjælpe dig videre. Du kan også læse mere om dine rettigheder på www.datatilsynet.dk